

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Katedra pedagogiky

Bakalářská práce

Kateřina Hofmannová

Školní vzdělávací programy uměleckých oborů

Educational programmes for art branches

Praha 2013

Vedoucí práce: PhDr. Anežka Misauerová, DiS.

Poděkování:

Děkuji PhDr. Anežce Misauerové, DiS., za pomoc a cenné rady i připomínky, které mi poskytla při vypracování mé bakalářské práce.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 26. června 2013

Kateřina Hofmannová

Klíčová slova

Národní program rozvoje vzdělávání, Bílá kniha, Rámcový vzdělávací program, Školský zákon, Profil absolventa, Odborné kompetence, Klíčové kompetence, Školní vzdělávací program, Užitá malba, Technologie, Praktická cvičení.

Klíčová slova AJ

National Program of the Development of Education, White Book, Framework educational program, School legislation, Graduate profile, Professional competence, Key competencies, School curriculum, Technology, Practical training.

Abstrakt

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce je zachytit změny v odborné přípravě výtvarně nadaných žáků ve studijním oboru Užitá malba. V teoretické části je zachycena analýza vzdělávacích cílů národních a mezinárodních dokumentů v kontextu celoživotního vzdělávání, rámcových vzdělávacích programů pro obor užitá malba a jeho vazeb k rámcovým vzdělávacím programům základní školy a základní umělecké školy. V metodické části je v hlavních charakteristikách popsán školní vzdělávací program realizovaný na Střední uměleckoprůmyslové škole sklářské Valašské Meziříčí, kde pracuji. Obsahuje návrhy základních učebních dokumentů, výběr témat a časových dotací pro profilové předměty Praktická cvičení a Technologie, uvádím také příklady realizovaných výukových vzdělávacích aktivit s důrazem na integrování obsahu společenskovedního základu s prvky přírodovědně-technického základu. Cílem metodické části je prezentovat, jak byly v mé pedagogické praxi využity teoretické znalosti, metody, formy a postupy vzdělávání, se zřetelem na oblast motivování a hodnocení žáků.

Abstract (in English)

The main goal of this work is to describe the changes in training artistically gifted students in the field of study of Applied painting. In the theoretical part the analysis of educational objectives of national and international documents is captured in the context of lifelong education, general education programs in the field of applied painting and its ties to the framework curricula of primary schools and primary art school. In the methodological part of this work I described the main characteristics of the educational program which is implemented by the Secondary Glass School Valašské Meziříčí, where I work. It contains proposals of basic curricula, selection of topics and time allocation for profile subjects Practical Training and Technology. Examples of real teaching learning activities with an emphasis on integrating the content of social science base with elements of Sciences technology base are introduced. The aim of the methodological part is to present the way how the theoretical knowledge of methods, forms of education are used in my teaching practice use, with the emphasis on the area of motivation of students and students' assessment.

Obsah

1 Úvod.....	10
Část I.	12
2 Analýza cílů národních a mezinárodních dokumentů Evropské unie v kontextu celoživotního vzdělávání	12
2.1 Mezinárodní strategie podpory vzdělávání	12
2.1.1 Vzdělávání a odborná příprava v Evropě, společné cíle do roku 2010.....	12
2.1.2 Doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní učení (2005).....	13
2.1.3 Závěry Rady o strategickém rámci evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (Program „ET 2020“)	14
2.1.4 Přínos zapojení školy v mezinárodních programech.....	15
2.2 Národní strategie podpory vzdělávání nadaných žáků.....	16
2.2.1 Standard středoškolského odborného vzdělávání (1998).....	17
2.2.2 Bílá kniha (2001).....	17
2.2.3 Školský zákon, analýza legislativních podmínek.....	18
3 Vzdělávací programy pro nadané žáky	20
3.1 Rámcový vzdělávací program oboru Užitá malba (RVP UM)	20
3.1.1 Obsah vzdělávání	21
3.1.2 Profil absolventa.....	21
3.1.3 Charakteristika oboru	22
3.2 Vzdělávací program oboru Užitá malba do roku 2011	23
3.2.1 Obsah vzdělávání	23
3.2.2 Profil absolventa.....	23
3.2.3 Charakteristika oboru	24
3.3 Závěry srovnávací analýzy učebních dokumentů oboru Užitá malba.....	25
3.4 Vazby středního uměleckého vzdělávání a základního uměleckého vzdělávání	26
3.4.1 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.....	26

3.4.2 Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání.....	27
Část II.....	29
4 Školní vzdělávací program Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské Valašské Meziříčí	29
4.1 Charakteristika školy.....	30
4.1.1 Historie školy v datech.....	30
4.1.2 Současnost školy	32
4.2 Hlavní části Školního vzdělávacího programu.....	32
4.2.1 Profil absolventa školy.....	32
4.2.2 Charakteristika ŠVP	33
4.2.3 Způsoby a kritéria hodnocení žáků	33
4.2.4 Podmínky přijímání ke vzdělávání.....	34
4.2.5 Zkoušky v profilové části maturitní zkoušky	34
4.2.6 Zabezpečení výuky žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami.....	34
4.3 Návrh vzdělávacího modulu oboru Užitá malba.....	35
4.3.1 Učební plán	35
4.3.2 Návrh obsahu učiva.....	36
5 Zpracování ukázkových výukových jednotek a ověření vybraných částí v praxi.....	40
5.1 Předmět Praktická cvičení: Využití optických klamů v iluzivních malbách.....	40
5.2 Předmět Praktická cvičení: Míchání barev barevným modelem RGB	42
5.3 Předmět Technologie: Výstavba obrazu z výtvarného hlediska	44
5.4 Předmět Technologie: Akvarelová malba; výroba akvarelových barev	46
5.3 Stáž v zahraničí: Italská mozaika	47
5.4 Zahraniční stáž: Multikulturní scéna Evropy prizmatem vitráže	49
5.5 Využití dalších školních projektů při realizaci ŠVP	53
5.5.1 2009 Vesmír známý i neznámý.....	53
5.5.2 2010 Biodiverz – ITA	53
5.5.3 2011 UNITED COLOURS OF SUPŠ.....	54

5.5.4 2012 I love SUPŠSVM - 100% nature.....	55
6 Závěr	56
7 Seznam použité literatury.....	58
8 Obrazová příloha.....	60
9 Seznam zkratk	64

1 vod

Předkldan bakalárské práce je zaměřena na vypracování prakticky využitelného vzdelvacho modulu ťkolnho vzdelvacho programu pro umelck obory s vtvornm zamřenm. Hlavním cílem je zachytit zmny v odborne prprav vtvorne nadaných ťk ve studijním oboru Užit malba. V Āeske republice probíhá od zaatku 90. let 20. století rozshl reforma vzdelvn, kter zasáhla do vseh vzdelvacch oborů a do práce každého učitele. Mm osobním cílem bylo využít teoreticke poznatky zskan ve studiu pro inovaci vlastních forem, metod a postupů vzdelvn pro skupinu vtvorne nadaných ťk v předmětech, kter vyučuji. Pr prprav vlastního modulu ťkolnho vzdelvacho programu jsem vycházela z analýzy strategických záměrů inovačních procesů, které jsou zachyceny v Národním programu rozvoje vzdelvn (2001) a nsledne promítnuty v novém ťkolskm zkon v roce 2004. V práci uvádím poznatky zskan studiem mezinárodních dokumentů Evropske unie se zamřenm na podporu nadaných ťk v kontextu celozivotnho vzdelvn. Dalm cílem práce bylo zjistit, jak je rozsah inovaci v obsahu vzdelvn ve studijním oboru Užit malba a promítnout tyto zmny také ve vlastních postupech a metodách, prpadne v organizaci výuky vtvornch předmětů.

Cel práce m teoreticko-metodick charakter. V teoreticke ˇasti, kter je ˇlenna do tr kapitol, je zpracována analýza vzdelvacch cílů národních a mezinárodních dokumentů, rámcových vzdelvacch programů pro obor užit malba a jeho vazeb k rmcovm vzdelvacm programům pro základní vzdelvn a základní umelcke vzdelvn. V této ˇasti je uveden výklad základních pojmů. Pr stanovování teoretických východisek jsem vycházela z výběru doporuen literatury a dalch odborných materiálů, kter jsem využila pr práci se ťkolnm vzdelvacm programem.

V metodicke ˇasti, kter je ˇlenna do dvou kapitol, je v hlavních charakteristikách popsán ťkoln vzdelvac program realizování na Stredn umelckoprmyslove ťkole sklrske Valaske Meziř, kde pracuji. Specifika vzdelvn v této ťkole jsou popsána s ohledem na tradici a historii ťkoly. První kapitola obsahuje také návrhy základních uebnch dokumentů, výběr témat a ˇasovch dotací pro profilove předměty Praktick cven a Technologie, uvádím prklady realizovnch výukových vzdelvacch aktivit s důrazem na integrovn obsahu společensko-všedního základu s prvky prrodovdn-technického základu. Cílem metodicke ˇasti je prezentovat, jak byly v m pedagogicke práci využity teoreticke znalosti, metody, formy a postupy vzdelvn, se zretem na oblast motivování a hodnocení ťk.

V této souvislosti uvádím přklady realizovaných ŝkolnch projektů. Zvř práce obsahuje shrnut a podněty z jednotlivých kapitol k dalŝimu moŝnmu vyuŝit práce.

ast I.

2 Analýza cílů národních a mezinárodních dokumentů Evropsk unie v kontextu celozivotnho vzdlavn

Cílem analýzy bylo, aby školní inovace vycházely z mezinárodních a národních trendů pro odborn vzdlavn obecn. Pri rozboru dokumentů jsem se zamřila na vyhledání forem podpory excelence u vytvarn nadaných žáků jak v mezinárodních a národních dokumentech, tak i ve školskm zkon.

2.1 Mezinárodní strategie podpory vzdlavn

Z mezinárodních dokumentů, kter vznamn ovlivnily národní strategie vzdlavn a zprostředkovan i změny ve škole, jsem se zamřila na strategie podpory vzdlavn Evropsk unie a UNESCO.

Hlavními dokumenty EU jsou: Vzdlavn a odborn připrava v Evropě, spolen cíle do roku 2010 (Lisabonsk strategie 2002), Doporuen Evropského parlamentu a Rady o klovch schopnostech pro celozivotn učení (2005) a Zvery Rady o strategickm ramci evropsk spoluprace v oblasti vzdlavn a odborn připrav („ET 2020“) z roku 2009.

2.1.1 Vzdlavn a odborn připrava v Evropě, spolen cíle do roku 2010

Tento programov dokument EU, tzv. Lisabonsk strategie (2002), byl historickou dohodou a zdůraznil predevším princip celozivotnho učení. Hlavními zmery dohody byly:

- *Zlepšen kvality a efektivity systémů vzdlavn a odborn připrav v Evropsk unii;*
- *Zajišten přistupu ke vzdlavn a odborn připrav pro vechny;*
- *Otevřen systémů vzdlavn a odborn připrav okolnímu světu.¹*

Bylo přijato 13 konkrétních cílů, které byly finann podpořeny v mezinárodních programech Leonardo da Vinci pro odbornou připravu a v dalch operačních programech EU. Oblast zamřen na kulturu je pojata jako jedna z 8 klovch schopností každého vzdlavnho jedince. Najdeme zde dřaz na zalenn interkulturních aspektů do vzdlavcch programů. V praxi je vsak rozumn rovnováha míry rovnosti a podpory excelence v odborných kruzích dosud diskutována. Podle mého názoru Lisabonsk strategie posiluje predevším vseobecnou složku vzdlavn. Umleck vzdlavn není chápáno jako odborn vzdlavn, ale je

¹ Vzdlavn a odborn připrava v Evropě, 2003, str. 8

přenášeno spíše do zjmov činnosti. EU klade přilšn důraz na ekonomick aspekty vzdlavn pro trh práce a obecn zde chybí systematick podpora talentů v netechnických oborech.²

2.1.2 Doporučn Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotn učení (2005)

Tento dokument navazuje na Lisabonskou strategii (2002) a v samostatn přiloz uvádí jako jeden z nástrojů pro hodnocení pokroku ve vzdlavn evropsk referenční rámec pro Klčov schopnosti pro celoživotn vzdlavn. Tento rámec zahrnuje osm klíčových schopnost³:

- *Komunikace v mateřskm jazyce;*
- *Komunikace v cizích jazycích;*
- *Matematick schopnost a základní schopnosti v oblasti vědy a technologie;*
- *Schopnost práce s digitálními technologiemi;*
- *Schopnost učit se;*
- *Smysl pro mezilidsk a mezikulturn vztahy, sociln a obansk schopnosti;*
- *Podnikatelsk schopnosti;*
- *Kulturn povdom.*

V dokumentu je uveden výklad základních pojmů, schopnosti jsou zde definovány jako kombinace znalostí, dovedností a postojů. Evropsk parlament a Rada se shodly na pojetí klíčových schopností, kter jsou vnímány jako potřeby každého člověka k osobnímu naplnn a rozvoji, aktivnímu občanství, sociálnímu zalenn a k pracovnímu životu.

Pro ilustraci uvádím vymezen osm oblasti v doporuen, kter dle mého názoru nejvíce souvisí s tématem m vlastn práce.

Kulturn povdom je definováno jako uznání důležitosti kreativního vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami, včetně hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění.

Nejdůležitějšími znalostmi jsou základní znalost významných kulturních del, včetně souasn populrn kultury jakožto součastí lidsk historie v rámci národního a evropského kulturního dědictví

² Vzdlavn a odborn příprava v Evropě, 2003, str. 8

³ Doporuen Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotn učení, 2005, str. 14

a jejich msta ve světě. Je dležit pochopit kulturn a jazykovou rozmanitost Evropy a evropských zemí a potřebu jejího zachování a porozumět vývoji obecnho vkusu a důležitosti estetických faktorů v každodenním život.

***Dovednosti** se týkají jak porozumění, tak i vyjadřování: vlastního vyjadřování různými výrazovými formami díky vrozenm schopnostem jedince a jeho smyslu pro umleck díla a představen. Rovněž je nutn schopnost dvat vlastn tvrc činnost a expresivn názory do souvislosti s názory jiných a objevit v kulturn činnosti ekonomick mořnosti a realizovat je.*

*Základem ucty a otevřeného **postoje** k rozmanitosti kulturního vyjadřování je hlubok smysl pro identitu. Kladn postoj zahrnuje též kreativitu, ochotu rozvíjet schopnosti estetického projevu osobním umleckm rozvojem a zájmem o kulturn život.⁴*

Takto vymezen kulturn povdom lze chápat jako měřítko pro vzdlavn a výchovu budoucích vtvrnk, aby uspěli v mezinárodní konkurenci. Podle mého názoru je vznamnm přínosem dokumentu sjednocen terminologie a výklad hlavních pojmů v mezinárodním prostoru vzdlavn.

2.1.3 Závěry Rady o strategickm rámci evropsk spolupřce v oblasti vzdlavn a odborn přípravy (Program „ET 2020“)

Program „ET 2020“ je nejnovšm strategickm dokumentem EU. Aktualizuje výše uveden dokumenty a rozšířuje Evropsk referenční rámec na učení ve všech přstředch. Nov zahrnuje formln, neformln a informální učení, a to na všech úrovních: od přdškolnho vzdlavn ař po vysokoškolsk vzdlavn i pro vzdlavn dospělých.

V dokumentu jsou pro nastávající období do roku 2020 koncipovány 4 nov strategick záměry EU:

- 1. Realizovat celořivotn učení a mobilitu;*
- 2. Zlepšit kvalitu a efektivitu vzdlavn a odborn přípravy;*
- 3. Prosazovat spravedlivost, sociln soudrřnost a aktivn občanství;*
- 4. Zlepšit kreativitu a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdlavn a odborn přípravy.⁵*

⁴ Doporuen Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celořivotn učení, 2005, str. 20

⁵ Program „ET 2020“, 2009, str. 5

V programu „ET 2020“ jsou zřeteln dvě hlavní linie: Prvním úkolem je podpora procesu, v němž by si vichni oban osvojili klove prřezove kompetence, vetne kulturního povedom. Druhm úkolem je zajistit plne funkn znalostn trojuhelnk: vzdlavn – vyzkum – inovace⁶. Ve vztahu k me práci me zaujala snaha o vytvořen atmosféry podporující kreativitu v rmci širšího vzdlavcho společenství. Evropsk unie podporuje finanne sve strategicke cíle v rozvojových programech.

2.1.4 Přınos zapojení školy v mezinárodních programech

Mezinárodní rozvojove programy dvaj aktivn umlecke škole přiležitost získat podporu pro realizaci školních inovačních aktivit formou rozvojových projektů. Škola, ve které pracuji, uspela v programu Leonardo da Vinci – mobility a v programech podpory UNESCO.

Program Leonardo da Vinci charakterizuje Národní agentura pro evropske vzdlavc programy (NAEP) takto: „*Program Leonardo da Vinci je zaměřen na vyukove a vzdlavc potreby všech osob účastnících se odborného vzdlavn a odborne přpravy na jine neŹ vysokoškolske úrovn a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdlavn a přpravu. Projekty se del do nekolika aktivit: Projekty mobility – mezinárodní staŹe v podnikách nebo vzdlavcch institucích pro osoby v poatenm odbornm vzdlavn, mezinárodní staŹe v podnikách nebo vzdlavcch institucích pro osoby na trhu práce, staŹe a vymeny zaměřené na další rozvoj pracovníků v odbornm vzdlavn a přprav. Projekty partnerství, multilatern projekty/přenos inovc (jsou zaměřeny na přenos inovačních obsah nebo vystup z předchozch projektů do veřejných nebo soukromých systémů odborne přpravy na národní, mstn, regionln nebo oborove úrovn).*“⁷

V metodicke části uvadm struny popis a zamřen jednoho z tohoto programu, na kterm jsem se autorsky podílela.

Program podpory UNESCO je sdruženm škol, které vyznvaj hlavní hodnoty UNESCO a realizují cíle této organizace ve sve kaŹdodenn praxi. SUPŠ sklřsk Valaske Meziřc je členem st UNESCO škol od roku 2009 a projekty prezentuj koordinto na kaŹdoronm zasedání zástupců škol. Pro přehled uvadm stručnou charakteristiku st

⁶ Program „ET 2020“, 2009, str. 7

⁷ www.naep.cz

Přidružených škol UNESCO: „České školy jsou členem sítě Přidružených škol UNESCO od roku 1966. Jejich počet i míra zapojení byly proměnlivé, často v závislosti na vedení každ školy. V minulosti byl počet členských škol stanoven na padesát a členství omezeno na dobu tří let. Po ukončení doby mohou školy o členství znovu požádat nebo sít' opustit. Školm, které o aktivity v rámci UNESCO nejeví zájem, je členství ukončeno. Do sítě UNESCO škol jsou zapojeny školy se zajímavm programem, které svou prací mohou inspirovat další instituce. Cílem sítě by mělo být zlepšení kvality vzdělání tím, že bude poskytovat nové učebn materiály a testovat nové učebn praktiky. Školy se mohou zaměřit na jedno nebo více témat: globln problémy a role OSN při jejich odstraňování, lidská práva a demokracie, kulturn dědictví a multikulturalismus, životn prostředí a ekologie.“⁸

Témata vyhlšen UNESCO škola zpracovává v průběhu celého roku a spolupracuje na nich větší část učitel vtvárnch předmětů. Žáci jsou zapojeni v rámci vtvárnch činností a pracují buď samostatn na zadaných úkolech, v rámci klauzur a maturit, nebo se účastní jednotlivých workshopů. Podle mého názoru tento program umožňuje lépe zacílit podporu na vtvárn talentované žáky než obecn zaměření evropských programů. Zkušenosti a výstupy těchto projektů byly jedním z důležitých východisek pro zpracování nového školnho vzdlavcho programu. V metodicky zaměřen části uvádím ukázky realizace školních projektů UNESCO, na kterých jsem se autorsky podílela.

Studium a znalost mezinárodních dokumentů jsou velmi cennm zdrojem informací pro pedagogickou prací. Dvají moźnost otevřít česk vzdlavc systém na mezinárodní úrovni, což je v umleckm školství velmi důležité. Umoźnjí tak hledat inspiraci v různých oblastech uměleckého vzdělávání ve světě a lépe se orientovat v současnm vtvárnm umění. Lze předpokládat, že i v budoucnu bude nutno inovovat vzdlavc obsahy uměleckého vzdělávání podle světových trendů.

2.2 Národní strategie podpory vzdělávání nadaných žáků

Hlavní záměry a cíle probhjící kurikulární reformy jsou obsaženy v národních dokumentech České republiky: Standard středoškolského odborného vzdělávání (1998), Bílá kniha (2001), školsk zákon (2004). Uvádím zde poznatky, které se vztahují k metodické části a k samotn tvorbě školnho vzdlavcho programu.

⁸ z www.apsnet.cz

2.2.1 Standard středoškolského odborného vzdělávání (1998)

Inovace a změny ve středoškolském vzdělávání od roku 1998 do roku 2004 jsou obsaženy ve Standardu středoškolského odborného vzdělávání. Z analýzy je zřejmé, že byly v podstatě základem pro tvorbu RVP a v praxi jsou stále platné. V dokumentu je popsáno základní kurikulum středoškolského odborného vzdělávání. Standard charakterizuje dvě úrovně vzdělávání ve vazbě na mezinárodní stupnici ISCED⁹ pro střední odborné vzdělávání (nově obory s výučním listem nebo ukončené závěrečnou zkouškou) a úplné střední odborné vzdělávání (obory ukončené maturitní zkouškou).

Vzdělávací program zde byl vnímán jako soubor učebních dokumentů, který obsahoval profil absolventa, charakteristiku vzdělávacího programu, učební plán, učební osnovy, popř. popisy vzdělávacích modulů nebo jiných strukturálních obsahových celků. Zaměřuje se na nové cíle, úrovně a časové proporce vzdělávání, složku všeobecného vzdělávání, klíčové dovednosti a složku odborného vzdělávání.¹⁰ Tyto parametry jsem využila ve srovnávací analýze dřívějších a nových dokumentů oboru Užitá malba.

2.2.2 Bílá kniha (2001)

Národní program rozvoje vzdělávání byl schválen usnesením vlády České republiky č. 113 ze dne 7. února 2001 a uvedl 6 hlavních strategických linií:

1. *Realizace celoživotního učení pro všechny;*
2. *Přizpůsobování vzdělávacích a studijních programů potřebám života ve společnosti znalostí;*
3. *Monitorování a hodnocení kvality a efektivity vzdělávání;*
4. *Podpora vnitřní proměny a otevřenosti vzdělávacích institucí;*
5. *Proměna role a profesní perspektivy pedagogických a akademických pracovníků;*
6. *Přechod od centralizovaného řízení k odpovědnému spolurozhodování.*¹¹

Tento výčet představuje i jasné propojení národní strategie na evropské cíle, i když v době přijetí nebyla Česká republika členem Evropské unie.

Bílá kniha se zaměřuje na **vzdělávání nadaných dětí a žáků** v 9. kapitole. Určuje jako nadané jedince ty, kteří vykazují mimořádně vysokou úroveň své činnosti, ať už v celém

⁹ International Standard of Education (Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání)

¹⁰ Standard středoškolského odborného vzdělávání, 1997, str. 94–97 Základní kurikulum – složka odborného vzdělávání: Směr umění

¹¹ Bílá kniha, 2001, str. 87

spektru, nebo v omezen oblasti. Nadání dt je obvykle vnímáno jako rychlej vývoj ve srovnání s vrstevníky, nadání dospělých je spatřováno ve vysok úrovni činnosti, založen na mnohalet usilovn práci. Upozorňuje se také na skutečnost, že pozdej vrazn talent potřebuje pro svůj rozvoj nadstandardn podmínky, mimořdn formy studia a pci špičkových pedagogů, trenérů, odborníků. Navrhuje se utvořen uceleného systému pce o nadan jedince a vytvřen programů pce o mimořdn nadan jedince. Větší část opatření je zaměřena na podporu zjmov činnosti a poradenství.¹²

Koncept uměleckých škol není v dokumentu obsažen a bohužel pak v následných prováděcích dokumentech nebylo vzdlavn nadaných nikdy zvoleno hlavn prioritou.

2.2.3 Školsk zákon, analýza legislativních podmínek

Zákon č. 561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn (školsk zákon) upravuje legislativn podmínky pro činnost všech škol a školských zařizení v České republice. V této práci se zaměřuji na vber ustanovení, kter přímo upravují vzdlavn nadaných zk. Obsah a další podmínky uměleckého vzdlavn se upravují zavedenm oborových rámcových vzdělavacích program¹³, kter jsou zvazn pro tvorbu školních vzdělavacích program¹⁴ vech škol, kter takov vzdlavn poskytují. Obecn se ukládá školám na všech stupních podpořit nadání na všech stupních, zákon popisuje formy podprnch opatření, o kterých může rozhodovat ředitel školy¹⁵. Umleck středn školy mají ze zákona výjimku pro nejv počet vyučovacích hodin týdně. Rozsah povinn výuky může být až 40 hodin týdně a zohledňuje potřebu v hodinov dotace ve výtvarných profilujících předmtech¹⁶. Ve Školskm zkon jsou umleck obory pojaty jako vberov, nutnou podmínkou k příjetí je uspn složen talentov zkouky¹⁷.

Při hodnocení zk v přubehu studia příkazuje zákon školám hodnotit výsledky a výkony zka v odborných profilových předmětech formou komisionn zkouky¹⁸. Při těchto zkouškách prezentuj zci v každm pololetí školnho roku sv klauzurní práce. Tmto způsobem je zk přímo motivován k rozvoji svého nadání a talentu v souladu s požadavky

¹² Bílá kniha, 2001, str. 58.

¹³ Zákon č.561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, § 4

¹⁴ Zákon č.561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, § 5

¹⁵ Zákon č.561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, § 17, §18

¹⁶ Zákon č.561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, §26

¹⁷ Zákon č.561/2004 Sb. O předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, §62

¹⁸ Zákon č.561/2004 Sb., o předskolnm, základním, středním, vym odbornm a jinm vzdlavn, § 69

přislunch rmcoch vzdělavacích programů. Nejlepší žakovsk práce slouží k prezentaci školy na výstavách a mezinárodních a národních uměleckých soutěžch.

Podmínkou úspěšného ukončení vzdlavacho oboru Užit malba je maturitní zkouška, její organizaci a obsah předepisuje školsk zákon a příslunné provádějící předpisy. Profilov část maturitní zkoušky zahrnuje tematick celek umělecko-historick a vtvorn příprava a obsahov okruh technologick příprava. Povinn je praktick zkouška, kdy žák obhájuje své autorsk dílo před zkušební komisí. Další podrobnosti k činnosti uměleckých škol jsou uváděny v prováděcích předpisech¹⁹. Zřizování a financování uměleckých škol je od roku 2001 v gesci krajů. Školsk zákon tento stav potvrdil. Praxe ukazuje, že pro koordinaci a efektivnost podpory mimořdn nadaných žáků bylo centřln uspořádání výhodnější.

Závěrem této kapitoly lze konstatovat, že z rozboru národních strategických dokumentů je patrn dobré propojení na cíle evropských strategií. Systém uměleckého vzdlavn v České republice je tradičně soustředen do výběrových škol s talentovými zkouškami a převažuje institucionln forma.

Podle současného školského zákona mají však všechny běžné školy na všech stupních vzdlavn poskytovat podprn opatření nadanm žákům skupinovou nebo individuln formou.

¹⁹ Vyhláška č.177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdlavn ve středních školách maturitní zkouškou, v platném znění; Vyhláška č. 671/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přjmacho řízení ve středních školách, v platném znění; Vyhláška č. 13/2005 Sb., o středním vzdlavn a vzdlavn v konzervatoří, v platném znění; Vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním umleckm vzdlavn, v platném znění; Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdlavn dt, žáků a studentů se speciálními vzdlavacmi potřebami a dt, žáků a studentů mimořdn nadaných

3 Vzdlavc programy pro nadan ŝky

Nástrojem realizace kurikulární reformy se v zkon stal vcerovnhov systém vzdlavcch programů. Cíle a obsahy vzdlavn jsou vymezeny na národní (Národní program rozvoje vzdlavn), oborov (Rmco v vzdlavc program) a ŝkoln úrovni (ŝkoln vzdlavc program).

V této práci se zaměřuji na Rmco v vzdlavc program oboru 82-41-M/01 Užit malba, platn od roku 2009, ze skupiny 82 Umění a užit malba (jedná se o skupinu oborů s talentovou zkouškou). Umleck stedn odborn ŝkoly podle něho u od 1. září 2011.

Cílem kapitoly je i rozbor dřvřch osnov a srovnání se současnými rámci. V kontextu celozivotnho učení jsou zahrnuty poznatky z analýzy Rmco v vzdlavcho programu pro základní a základní umleck vzdlavn.

Podle ŝkolskho zákona rmco v vzdlavc program stanoví zejména konkrtn cíle, formy a délku a povinn obsah vzdlavn, a to vseobecnho a odborného podle zaměření daného oboru vzdlavn, jeho organizan uspořádání, profesní profil, podmínky průběhu a ukončování vzdlavn a zásady pro tvorbu ŝkolnch vzdlavcch programů, jakoř i podmínky pro vzdlavn ŝk se speciálními vzdlavcmi potřebaami a nezbytn materiln, personln a organizan podmínky a podmínky bezpečnosti a ochrany zdrav. ŝkoln vzdlavc program musí být s RVP v souladu²⁰.

3.1 Rmco v vzdlavc program oboru Užit malba (RVP UM)

Vzdlavn vymezen v RVP UM vychází zetř cílů vzdlavn pro 21. století formulovaných komisí UNESCO (tzv. Delorsovy cíle): u se poznávat, u se u, u se být, u se ŝt s ostatnmi²¹, a navazuje na cíle a obsah vzdlavn stanoven RVP základního vzdlavn (ZV) a základního uměleckého vzdlavn (ZUV). RVP stanovují výsledky vzdlavn a učivo není cílem vzdlavn, ale prostředkem k dosažen pořadovanch výstupů. Cíle středního odborného vzdlavn jsou u se poznávat, u se pracovat a jednat, u se být, u se ŝt společn²².

²⁰ RVP UM, 2009, str. 64

²¹ RVP UM, 2009, str. 2, podrobnř informace str. 5–6

²² RVP UM, 2009, str. 3

3.1.1 Obsah vzdlavn

Obsah vzdlavn je koncipován nadpředmětov podle vzdělavacích oblastí a usiluje o funkn propojen teorie a nácviku dovedností. „*Stanovují i tzv. prřezov témata (Občan v demokratick společnosti, člověk a životn prostředí, člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie), kter pln zejména výchovu a motivan funkci. Škola je může realizovat nejen ve výuce, ale také jinými aktivitami.*“²³ Vzdlavn je vymezeno prostřednictvím vzdělavacích cílů, kompetencí a výsledků vzdlavn a k nim se vztahujícího obsahu. Klčov kompetence jsou soubor pořadavk na vzdělání, zahrnující vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty, kter jsou dležit pro osobn rozvoj jedince, jeho aktivn zapojení do společnosti a pracovní uplatnn. Jsou univerzln pouřit v různých situacích. Lze je rozvíjet prostřednictvím vseobecnho i odborného vzdlavn, ale i v dalřch aktivitách, kter doplňují vzdlavn. Odvíjejí se od Evropského referenčního rámce klíčových kompetencí pro celoživotn vzdlavn. Odborn kompetence se vztahují k výkonu pracovních činností a vyjadřují profesní profil absolventa oboru vzdlavn, jeho způsobilosti pro výkon povolání. Tvoří je soubor odborných vědomostí a dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností daného povolání nebo skupiny příbuzných povolání.

3.1.2 Profil absolventa

Profil absolventa oboru užit malba je nov strukturován na klčov kompetence, odborn kompetence a uplatnn absolventů.

Klčov kompetence²⁴: k učení, k řeřen problémů, komunikativní, personln a sociln, obansk kompetence a kulturn povdom, k pracovnímu uplatnn a podnikatelskm aktivitám, matematick, vyuřivat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

Odborn kompetence²⁵: ovládat základy vtvarn užit tvorby, realizovat v pořadovan kvalitě výslednou práci podle výtvarných návrhů a přsluřn dokumentace, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdrav př práci, usilovat o nejvřř kvalitu své práce, výrobků nebo sluřeb, jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

²³ RVP UM, 2009, str. 3

²⁴ Charakteristika jednotlivých kompetencí v RVP UM, 2009, str. 7–9

²⁵ Charakteristika jednotlivých kompetencí v RVP UM, 2009, str. 10–12

Uplatnn absolventa: Absolvent je připraven uplatnit se v řirok oblasti užit malby, v architektuře, připadn scénografii. Jedná se o řešení barevných řešení bytových, pracovních a společenských interiérů, realizaci nástěnných technik v architektuře apod. Odpovdjc činnosti může absolvent vykonávat jak samostatn, tak i v realizanch týmech a dlnch²⁶.

Délka a forma vzdlavn je 4 roky v denní formě, 2 roky v denní formě pro absolventy oborů vzdlavn ukončených maturitní zkouřkou. Večerní nebo kombinovan studium je nejvře o 1 rok delř neř v denní formě. Dosařen stupeň vzdělání je stedn vzdělání s maturitní zkouřkou²⁷.

3.1.3 Charakteristika oboru

Přehled vzdlavcch oblastí: jazykov vzdlavn a komunikace, spoleenskovedn vzdlavn, přirodovedn vzdlavn, matematick vzdlavn, estetick vzdlavn, vzdlavn pro zdrav, vzdlavn v informačních a komunikačních technologiích, ekonomick vzdlavn, odborn vzdlavn – navazuje kromě ekonomického vzdlavn na RVP Zř.

Odborn vzdlavn je obsařen ve třech obsahových okruzích:

1. Umělecko-historick a vytvarn připrava (minimln počet hodin za dobu vzdlavn 18);
2. Technologick připrava (minimln počet hodin za dobu vzdlavn 8);
3. Nvrhov a realizační tvorba (minimln počet hodin za dobu vzdlavn 37).²⁸

Ad 1. **Umělecko-historick a vytvarn připrava** poskytuje říkám vedomosti a intelektov a praktick dovednosti, které představuj obecn základ. Charakter obsahového okruhu je teoreticko-praktick. Umělecko-historick připrava m teoretick charakter. Obsahuje soubor základních poznatků z teorie umění a vytvarn tvorby ve studovanm oboru. Vytvarn připrava je zaměřena prakticky. Směřuje k získání řirokho základu vytvarnho vzdělání, důležitého pro navazující návrhovou a realizační tvorbu²⁹.

Ad 2. Druhm obsahovm okruhem je **připrava technologick**. řící zde zskvj vedomosti a intelektov dovednosti o pouřvanch materiálech, technikách a technologických postupech uplatņovanch př tvorbě zvesnch obrazů a nástěnných technik,

²⁶ RVP UM, 2009, str. 12

²⁷ RVP UM, 2009, str. 12

²⁸ RVP UM, 2009, str. 53

²⁹ RVP UM, 2009, str. 47–48

pomůckách a náradí pro malřsk dekorativn techniky. Źci zskj pouen o základních způsobech iřten a konzervace závěsných obrazů a nstennch technik³⁰.

Ad 3. Učivo obsahového okruhu **nvrhov a realizační tvorba** m komplexn charakter, zahrnující prpravu absolventa pro výkon tvrcch a realizanch činností. Je zaměřen pevažn prakticky. Rozvíjí tvrc aktivitu a individuln invencn schopnosti Źk. Vede Źky také ke komunikaci se zákazníky, prpadn pracovními a obchodními partnery³¹.

Disponibilní hodiny (37) jsou určeny pro vytváření profilace ŹVP, realizaci prřezovch témat, posílení hodinov dotace jednotlivých vzdělavacích oblastí a obsahových okruhů, pro podporu zjmov orientace Źk, pro zavdn výuky dalšího cizího jazyka. Do ŹVP je zařazena odborn praxe v minimálním rozsahu 2 týdny za celou dobu vzdlavn.

3.2 Vzdlavac program oboru Užit malba do roku 2011

V této časti uvádím pro srovnání základní parametry drvjho vzdlavacho programu (obor 82-22-6 Užit malba). V nbhov etapě nového RVP byla výuka realizována ve vch ročnících podle drve platných dokumentů a od 1. září 2011 postupují školy podle školních vzdělavacích programů. Již pr prprav měly školy moŹnost upravit vzdlavn v rozsahu 10 % povinného obsahu učiva, a to v souladu s novým rámcem.

Vzhledem k rozdílnosti obou dokumentů uvádím pouze výběr společných ukazatel obou vzdělavacích programů.

3.2.1 Obsah vzdlavn

Dokument vymezuje obecn cíle vzdlavn a soustred se zejména na učivo (povinn obsah vzdlavn), kter se Źci mají povinn naučit. Obsah je koncipován predmtov a je členěn do konkrétních tematických bloků.³²

3.2.2 Profil absolventa

Profil absolventa byl definován jako schopnosti, obecn dovednosti a návyky, všeobecn a odborn sloŹka profilu absolventa.³³

³⁰ RVP UM, 2009, str. 49–50

³¹ RVP UM, 2009, str. 50–52

³² Základní pedagogick dokumenty pro stredn odborn školy: studijní obor 82-22-6 Užit malba, 1985, str. 3–5

³³ Základní pedagogick dokumenty pro stredn odborn školy: studijní obor 82-22-6 Užit malba, 1985, str. 7–9

Schopnosti: samostatn myslet a pohotov se rozhodovat, clevdom, rozvzn a rozhodn jednat, aplikovat zskan vědomosti a dovednosti v praxi, iniciativn a samostatn řešit úkoly na pracovišti, pracovat v týmu, podílet se aktivn na organizaci a řzení činností v pracovní skupině, získávat a využívat vdeckotechnick informace v pracovní činnosti, dále se vzdlavat.

Obecn dovednosti a návyky: zskan vědomosti a dovednosti využít v dalším studiu a při řšení problémů, sledovat rozvoj oboru a začlenit nové poznatky do praxe.

Všeobecn složka: ústn a psemn projevy v mateřskm a cizím jazyce, čtenřsk návyky, poznání a pochopení historie, technologicko-přirodovdn a matematick znalosti, motorika.

Odborn složka: teoretick vědomosti, historick vývoj společnosti a její vtvarn kultury, deskriptivní geometrie, vytváření asociací mezi skutečnm tvarem zobrazovaného objektu a jeho znázorněním, získání názoru a osvojen výtvarného myšlen, předpoklady pro samostatnou tvorbu, znalost práce s psmem a fotografováním, ekonomick znalosti, organizace a řzení výroby, vrazov dovednosti v kresbě a malbě, vědomosti o malířských technikách dřív i nyní, BOZP³⁴, odborn vyjadřování.

3.2.3 Charakteristika oboru

Příprava žáků pro činnosti stredn vtvarn technických pracovníků užit malby v architektuře, propagaci a scénografii, přprava také pro studium na VŠ, zejména uměleckého směru, uplatnn také při některých náročných dělnických činnostech.

Charakteristika obsahu vzdělání – složka vseobecn a odborn. Vseobecn složka obsahuje jazykov, společenskovědní předměty, matematiku a přirodn předměty a tělesnou výchovu. Odborn obsah vzdělávání zahrnuje základní odborn a speciln odborn učivo v oblasti teoretick i praktick.

Metody a formy vchovn-vzdělavací práce – při volbě metod je nutno co nejvíce omezovat popisn a takov zjednodušen nzorn metody, u nichž se hrub zjednodušen děje na úkor vědeckosti. Přednost je potřeba dvat problmovm, přpadn i čstečn vzkumnm metodám, které umožnj soustavn rozvíjet pracovní aktivitu. Formy tvoří s metodami jednotn celek, vedle běžných zpsob práce ve třídě se uplatnj zejména praktick cvičení ve školních dlnch, cvičení grafick, laboratorn, modelování apod. Významnou součástí jsou

³⁴ Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

exkurze. V závislosti na obsahu a zvolen metodě je nutno střídat hromadn se skupinovm, diferencovan a individualizovan.³⁵

Dále se zde řeší podmínky příjetí, organizace studia a směry a mořnosti dalšího vzdlavn.

3.3 Závěry srovnávací analýzy uebnch dokumentů oboru Užit malba

Pří srovnání obou dokumentů lze konstatovat podstatn rozdíly:

A/ Největší rozdíly jsou v **obsahu vzdlavn**. V novém RVP je učivo koncipováno nadpředmtov a hlavním cílem je rozvoj univerzálních klcovch schopností a dovedností. RVP dv mnohem větší volnost pro tvorbu jednotlivých předmětů, přpadn modulů, a voliteln je výběr témat. V praxi však chybí evaluační standard, oborov didaktiky a další metodick pomůcky, kter by umožnily lepší orientaci v obsahu učiva, především pro zanjc učitele, ale také pro řky. Ve srovnání s dřívějšími dokumenty zde není například určeno povinn minimum technik, kter m řk zvládnout. Podle mého názoru je zde skryt hrozba příliš individuálního vnímání obsahu učiva v kařd škole, kařdm učitelem i řkem. Další problém pak vidím př hodnocení říká v talentových zkouškách a klauzurch.

B/ **Profil absolventa** se v obou dokumentech ve znan míře překřv. V novém pojetí studijního oboru se však klade větší důraz na obecn kompetence absolventa a předpokládá se další studium. Dřívější profil se těsněji vzal na praktick dovednosti a znalosti. Absolvent byl více přpravovn na to, aby se po ukonen studia zapojil do konkrétních uměleckořemeslných povolání. Teprve v dlouhodobějším horizontu bude mořn hodnotit, jak tato změna přspla k úspěchu absolventů v dalším život a umleck tvorbě.

C/ **Charakteristika oboru** potvrzuje výše uvedenou skutečnost. V dřívějších dokumentech byl kladen větší důraz na odbornou slořku vzdlavn a praktickou výuku. Nov se posiluje především všeoobecn slořka vzdlavn ve vazbě na pořadavky společn části maturitní zkoušky. To m sv dopady i v organizačních podmínkách a v celkovm nárůstu týdenních hodin, pokud má být odborn profil absolventa asten zachován. Ukazuje se také, že RVP vytvr prostor pro vlastn tvorbu, ale především v niřšch ročnících je to nakor osvojen praktických dovedností a technologických postupů.

³⁵ Základní pedagogick dokumenty pro středn odborn školy: studijní obor 82-22-6 Užit malba, 1985, str. 5

3.4 Vazby středního uměleckého vzdlavn a základního uměleckého vzdlavn

Při tvorbě Školního vzdlavacho programu ve středním vzdělání je třeba vycházet z výstupů základního vzdlavn. V teto casti predkldm vyber poznatků z rozboru Rmcovch vzdělavacích programů pro základní vzdlavn a základní umleck vzdlavn. V obou programech se zaměřuji na oblast vytvarn výchovy.

3.4.1 Rmcov vzdělavací program pro základní vzdlavn

Rmcov program pro základní vzdlavn (RVP ZV) je v platnosti od roku 2005 a je založen na principu rozvoje kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociln a personln, obcansk a pracovn³⁶. Je rozdělen do devíti vzdělavacích oblast³⁷.

Oblast Umění a kultura je v RVP ZV zastoupena ve vzdělavacích oborech Hudebn výchova (HV) a Vytvarn výchova (VV). Vytvarn výchova pracuje s vizuln obrazovými znakovými systémy, tvorba, vnímání a interpretace. Minimln časov dotace pro 1. stupeň HV a VV 12 hodin, 2. stupeň HV a VV 10 hodin, voln hodiny 14 a 24 (z toho 6 pro další jazyk)³⁸.

Ucivo je v obou stupních zaměřeno na rozvjen smyslov citlivosti (prvky vizuln obrazného vyjdřen, uspořádání objektů do celků, reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslov uinky vizuln obrazných vyjdřen), uplatnovn subjektivitě (prostředky pro vyjdřen emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, typy vizuln obrazných vyjdřen, přistupy k vizuln obraznm vyjdřenm), ověřování komunikacnch ucink (osobn postoj v komunikaci, komunikacn obsah vizuln obrazných vyjdřen, proměny komunikacnho obsahu). Ve druhm stupni se zvyšuje nrocnost uciva³⁹.

Při hodnocení vazby mezi RVP ZV a RVP UM, lze říci, že pokud by každá škola naplnila ocekvan výstupy ve vytvarn výchově v souladu s rámcem, byl by každ žák dostatecn připraven na talentovou zkoušku. Domnívám se vřak, že ocekvan výstupy RVP ZV v praxi kladou na žáky mnozstv požadavků, které nelze u každého při tak mal hodinov dotaci naplnit. Ve skutecnsti je tak rozvoj vytvarnho nadání a talentů na nižších stupních

³⁶ RVP ZV, 2007, str. 14–17

³⁷ RVP ZV, 2007, str. 18

³⁸ RVP ZV, 2007, str. 105

³⁹ RVP ZV, 2007, str. 69

přenesen do zájmového vzdlavn. Ke splnn obvyklých požadavků talentových zkoušek se uchazeci musí připravovat v rozšířené výuce vtvorn výchovy a častěji ve zpoplatněných programech v základním umleckm vzdlavn.

3.4.2 Rmcov vzdělavací program pro základní umleck vzdlavn

Rmcov vzdělavací program pro základní umleck vzdlavn (RVP ZUV) je v platnosti od roku 2010. Principy, na nichž je RVP ZUV založen, jsou v podstatě shodn ve všech RVP. Specificky je zdůrazněno udržování a rozvjen kulturních tradic. Smyslem základního uměleckého vzdlavn je pedevm přestování potřebných vlastností a adoucch životních postojů ak prostřednictvím vlastn tvorby a setkávání se s uměním. Základní umleck nadání rozvíjí a kultivuje umleck nadání širokého okruhu zájemců, ktei prokzou potebn předpoklady ke studiu. A je souasně širokou platformou pro vyhledávání umělecky mimořdn nadaných jedinců. Neposkytuje stupeň vzdlavn, ale je dležitm východiskem pro vzdlavn ve středních odborných školách uměleckého nebo pedagogického zamřen. len se na připravn studium (elementární návyky a dovednosti pro další umleck vývoj), dle na 1. stupeň základního studia (sedmilet rozvoj individuálních dispozic ak, připrava na neprofesionln aktivity a na studium ve středních školách). 2. stupeň základního studia (tyřlet, zamřen na praktick uplatňování a prohlouben zájmů ak v aktivn umleck činnosti) m inspirovat k dalšímu studiu. Studium s rozšířenm počtem vyučovaných hodin pro aky s vynikjcmi výsledky připravuje aky na stedn a v umleck vzdlavn, přpadn je směřuje k vberu povolnnebo o studium pro dospel a pro zájemce o další rozvoj v uměleckých oblastech s metodickou podporou.⁴⁰

Základní umleck vzdlavn ve vtvornm oboru je popsáno v obdobn struktuře jako RVP Uit malba.

Pro hodnocení vazby mezi RVP UM a RVP ZUV je dležit popis očekávaných výstupů základního studia 2. stupně, kter je v následujícím přehledu:

- *Samostatn ře vtvorn problémy, experimentuje, argumentuje, diskutuje, respektuje rzn hlediska, umí se pouit, obhájí nebo zmn vlastn postup, podl se na utvren pravidel tmov práce;*
- *Pracuje s vizuálními znaky a symboly, vyuiv analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování; rozlišuje a propojuje obsah a formu, vdom uplatňuje vrazov a kompozin vztahy a osobit je aplikuje;*

⁴⁰ RVP ZUV, 2010, str. 11

- *Z rznch uhl zkoumá podoby světa a mezilidsk vztahy, je schopen konceptuálního mylen z hlediska času, lokality, kulturnch či ekologickch souvislostí; dv hlubší mylenkov význam akcím, objektům a instalacím; na urovni samostatn pojat tvorby se stává nezávislou, samostatnou osobností;*
- *Zn obrazotvorn prvky plošného i prostorového vyjdřeni, jejich vtvorn a vrazov vlastnosti a vztahy; sprvn pouzv odbornou terminologii vztahujci se k dané oblasti;*
- *Orientuje se v hlavnch rysech historického vývoje umleckch slohů a směrů, zajímá se o vyjadřovací prostředky současného vtvornho umni, vnímá je vrch souvislostech, samostatn vyhledává náměty a inspiraci z rznch oblastí svtov kultury a vdy, individuln si z nich vybírá podněty pro svou tvorbu;*
- *Formuluje a obhájí sv názory, diskutuje, respektuje rzn hlediska, umí se použít; prezentuje práci vlastn i druhých, vol vhodn formy adjustace a vstavn koncepce.⁴¹*

Ve uveden výstupy by měly být v praxi vstupními předpoklady pro talentov zkoušky a navazujci středn vzdlavn. Zkušenosti z talentovch zkoušek a výuky v prvních ročnících naznačují, že se vtin ZU nedaří žáky připravt na takov urovni. Žáci dosahují nejčastěji poadovanch dlch znalostí obrazotvornch prvků plošného a prostorového vyjdřeni a pomrn dobře se orientují v hlavnch rysech historického vývoje umleckch směrů a slohů. Srovnání obou kurikulrnch dokumentů RVP UM a RVP ZUV ukazuje, že př tvorbě nebyly autorsk tmy zřejm dostaten koordinovány. Ve vtin přpad se popsane oekvan výstupy RVP ZUV a RVP UM překrvj. Podle mého názoru, pokud by žák naplnil veker ambice RVP ZUV, nebylo by potřeba dalšího studia na středn vtvorn škole. Z m dosavadní praxe se ukazuje, že v příběhu prvního ročníku je nutno věnovat velký prostor pro vyrovnání rozdl pro žáky přichzajci z rznch zkladnch umleckch škol a zkladnch škol.

⁴¹ RVP ZUV, 2010, str. 38

ast II.

4 ťkoln vzdelvac program Střední umleckoprmyslov ťkoly sklřsk Valaťsk Meziříčí

V metodick časti jsem se zamřila na popis ťkolnho vzdelvacho programu (ťVP) Střední umleckoprmyslov ťkoly sklřsk Valaťsk Meziříčí (SUPťS VM), kde pracuji. Uvádím také základní historick data existence uměleckého vzdelvn ve Valaťskm Meziříčí od roku 1813 do současnosti. Dokumentuji rozvoj ťkoly a výchozí podmínky pro ťVP.

V dalť časti kapitoly uvádím zkušenosti z přpravy ťVP k zásadám RVP UM. Kapitola obsahuje návrhy základních uebnch dokumentů, výběr hlavních témat a časových dotací pro profilov předměty Praktick cven a technologie, kter vyučuji. V závěru kapitoly popisuji přklady využití ťkolnch inovačních projektů př realizaci ťVP.

Vzdelvn v konkrtn ťkole se uskutečňuje na zklad ťVP, kter musí být v souladu s RVP. Tvorba je plně v kompetenci ředitele ťkoly, kter je odpovdn jak za kvalitu dokumentu, tak za úroveň realizace. ťkoln vzdelvac program může být organizován jako tradin, tj. na zklad vyučovacích předmětů, nebo jako modulov. Užit modulů je vhodné zejména tehdy, pokud ťkola chce přpt k individualizaci vzdelvac cesty žáků a nabízet různé formy a moťnosti. Podle jednoho RVP může ťkola zpracovat více ťVP pro rzn odborn zamřen. Nleťitosti a konen forma dokumentu musí odpovídat zásadám uvedených v RVP.

Ve své práci neuvdm cel ťVP, ale jen vybran časti vztahující se k výuce profilových předmětů s vtvarnm zamřenm s důrazem na integrovn obsahu společenskovědního základu s prvky přrodovdn-technického základu.

4.1 Charakteristika školy

Škola navazuje na dlouholetou tradici uměleckého a sklářského vzdlavn na Valašsku.

4.1.1 Historie školy v datech

1813 založení Reichovch skláren ve Valašském Meziřc. Postupn se rozrostly ve sklřsk kolos 11 skláren na Moravě se špičkovou umleckořemeslnou uřovn výrobků, zejména ze skla.

Reichová jako zkušen sklřst podnikatel si dobř uvědomovali význam kvalifikovaných foukač, kmnař, formař, brusic, ryc, malířů aj., preferovali pro n vhodn tzv. „mistrovsk systém“, který spočíval v tom, že mstři byli v jejich závodech doslova hčkanou vrstvou, vzenou a dobř placenou. Dlouh desetilet byla funkce mistrů u Reich v podstatě ddičn a přecházela z otců na syny, zetě apod.

1920 Odborn pokračovací škola sklřsk. Zanikla v roce 1922.

1944 Odborn škola pro sklřsk ucn. Vznikla jako první zařízení tohoto druhu na Moravě. Zřzovatelem bylo protektorátní ministerstvo školství a Zemsk urad v Brně. Zemskou školní radou v Brně byl ředitelům jmenován Ladislav Weingart, jako učitel zde působili učitel ze skláren ve Valašském Meziřc. Konec války ukončil její krátkou existenci.

1957 Odborn učitst při národním podniku Osvětlovací sklo ve Valašském Meziřc; zařízeno do sítě škol. Pvodn zvodn ucnovsk škola se od 1. září zmnila na učitst, kter vychovávalo ucn nejen pro sklárny ve Valašském Meziřc, ale i ve Vsetíně, Karolince, Rapotíně, Janštejn, Košřatech, Dubňanech, Usobrn, Rosicích aj. To se stalo dležitm mezníkem pro přpravu moravských sklř.

1980 Střdn odborn učitst sklřsk – rozšřen teoretick výuky, zejména v prvním ročníku.

1986 Střdn odborn učitst sklřsk a Odborn učitst – zařízení dvouletých ucebnch oborů pro absolventy zvlstnch škol.

1991 Škola jako samostatn prvnck osoba

Škola je vyčleněna z majetku sklářských státních podnik Osvětlovací sklo Valašské Meziřc a Crystalex Karolinka, zřzovatelem je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

1992 Ministerstvo hospodářství ČR – nov zřzovatel

1994 Integrovan střdn škola sklřsk a Odborn učitst. V oborov strukturu jsou nov koncipovan studijní ucebn obory s maturitou – Umleckořemesln zprcovn skla a

ekonomick obor Management sklářství, pripravujc žáky, mimo jiné, i pro výkon samostatných sklářských živností.

1996 *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – nov zřizovatel*

1997 *Oddlen Střední umleckoprmyslov školy. Činnost zahajují první moravsk sklřsk ateliéry: Hutnho tvarování (Jiří Šuhjek), Kresby a malby (Leszek Wojaczek), Tvarování, malování a leptání skla (Petr Tichánek), Sochařství (Jaroslav Kolšek) a Multimediálních prezentací a potaov grafiky (Zdeněk Zimák).*

1999 *GLASSCENTRUM. Při škole vzniká technologick laboratoř a středisko průmyslového výzkumu a vývoje pro sklřsk firmy pod odbornm vedenm Ing. Milana Hřebíčka, CSc., bývalého zástupce ředitelky školy pro praktickou výuku a v současnosti vedoucího projektov činnosti školy. V tomto roce byla zahájena výstavba školních sklářských dlen (hutn pracoviřt, malrny, brusírny, sklofoukask a lisařsk a ryteck dílna).*

2001 *Školní sklřsk huť. Zahjenm činnosti školní sklřsk huti mají žáci vytvořeny vynikající podmínky pro praktickou výuku. V souvislosti s reformou veřejn správy byla škola převeden pod Zlnsk kraj.*

2002 *Střední umleckoprmyslov škola sklřsk a Střední odborn uiliřt sklřsk. Změnou názvu je potvrzen nov vzdělavací program školy.*

2004 *Sklřsk škola se stává členem prestižních sdružen Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR, Asociace středních a vřřch odborných škol s vtvárnmi a uměleckořemeslnými obory, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Hospodřsk komory ČR, České sklřsk společnosti, České spektroskopick společnosti, Euroregionu Biele - Bílé Karpaty. Spolupracuje na rozvojových projektech se sklřskmi podniky v České republice a také s technickými a uměleckými vysokými školami v ČR a SR. Škola vystavuje na různých regionálních akcích, práce žáků získaly ocenn a uznání na veletrzích a výstavách v ČR i v zahraničí.*

2005 *Střední umleckoprmyslov škola sklřsk Valařsk Meziříčí*

S probíhajícími zmnam ve sklřskm průmyslu na Moravě se škola transformovala na středn uměleckoprůmyslovou školu. V listopadu 2005 získala škola vznamn ocenn v oblasti vzdlavn „Nejlepřch 100“

2006 *Od 1. září škola otevřela nov umleck obor Užit malba.*

2008 *Od 1. září škola otevřela nov umleck obory:*

Tvarování průmyslových výrobků – tvarov a grafick design obal

Tvarování průmyslových výrobků – prmyslov design

Umleckořemesln zpracování skla – umleck vitráže

2009 Škola je v síti ASP Net UNESCO ⁴²

4.1.2 Současnost školy

V souasn době škola svými vzdelvacmi programy i mimoškolními aktivitami nabízí technick zázemí patřící k nejlepším v esk republice. Navazuje a rozvíjí kontakty se střednmi a vysokými školami uměleckého i technického zamern v R a v zahraničí. Svm jedinenm zázemím, odbornými učebními, školní ateliérovou hut, důlními, chemicko-technologickou laboratoří, ateliéry kresby, malby, sochy, modelování, vitráží a fusingu, tvoří unikátní instituci, kter přspv ke zkvalitnění uměleckého školství v esk republice. Zdejs chemicko-technologick laboratoř GLASS CENTRUM spolupracuje více neŹ deset let s vědeckými pracovišti po celé EU. Škola získala ocenn CZECH 100 BEST. Jako jedn středn škola v republice je autorem a realizátorem projektů zamernch na výzkum a vývoj nových sklářských technologií.

Škola je jedn toho druhu v regionu a má širokou spádovou oblast. Dobr je také spolupřce s krajem a mstem s moŹnst prezentace Źakovskch prací v galeriích a př kulturních akcích. Pozitivn je i vysok ušpšnost absolventů v dalším studiu. Rozvoj školy vznamn podporují absolventi, nkter nastoupili do pedagogického sboru z vysokých škol. Z rizikových jevů je nutn zmnit vysokou finann náročnost výtvarného oboru, demografick ubytek Źak ve střednch školách obecn a soustředn špičkových výtvarníků ve velkých mstech. V naším regionu je obecn nzk podpora přleŹitost v uměleckých řemeslech, je slab propojn vtvarn kultury na cestovn ruch.

4.2 Hlavní částí Školního vzdelvacho programu

V této částí popisují vybran částí ŠVP ve vztahu k zásadám RVP.

4.2.1 Profil absolventa školy

Konkrtn profil absolventa se podařlo uvést do souladu s RVP UM. Nov musí vymezovat podmínky pro uplatitelnost absolventů, zvlst v regionu školy.⁴³ To se ukázalo v dnešnch podmínkách nron, protože pro řemesln a umleck obory je uplatnn spúšť ve

⁴² www.sklarskaskola.cz

⁴³ ŠVP UŹit malba SUPŠ sklřsk Valašské Meziř, platn od 1. 9. 2010, str. 5–11

vtších mstech. Existují mal firmy, aci si je zakládají sami, ale velké podniky pro uplatnn absolventů jíž neexistují. V současnosti škola podporuje spíše pokračování v dalším vzdělání – vysok školy, nejen uměleckého zaměření, ale také pedagogick a filozofick. Z poznatků naší školy jde zhruba z deseti ak UM sedm na V, zbytek pracuje v různých oborech.

4.2.2 Charakteristika ŠVP

Specifickm pojetím organizace výuky je propojen oboru UM se sklřskmi obory. P realizaci praktického vyučování mohou vichni aci školy využívat vech školních sklářských provozů a odborných učeben, jako jsou sdrovna, modelovna, ateliér designu, užit malby, kresby, technologick laboratoř, školní atelirov huř, dílny pro malbu skla, brusick a ryteck dílny, ateliér pro lehan sklo, vitrřov dílna, sklofoukrna, potaov učebny s grafickými programy, školní knihovna. V rámci dalších vzdělavacích aktivit mimo bžn vyučování se aci každoron zuastuj řady školních výstav a soutěží. V každm ročníku je zařazena tvorba v plenéru, řada odborných exkurz, výměnných stáží a školních projektů. Souast je povinn praxe v rozsahu 14 dn za celou dobu studia.⁴⁴

4.2.3 Způsoby a kritéria hodnocení ak

V uměleckých předmětech jsou aci hodnoceni komisionaln pololetn zkoukou (tzv. klauzurní). P těchto zkouškách jsou aci bodovni (rozsah 0-15) a výsledek se promítá do celkového hodnocení profilových předmětů. Pro celkov hodnocení využívat klasick ptibodov stupnice. Phlží se také ke kvalitě prací ak z domácí přípravy a prace v jednotlivých vyučovacích hodinách. Významným kritériem je také školní docházka. V pripad dlouhodobější nepřítomnosti je nutné zajistit náhradní doučování v celch tematických blocích. Pro výuku v mých předmětech využívat uren minima zvládnutého učiva, se kterými jsou aci předem seznámeni. Uvádím příklady pro jednotliv ročníky, ve kterých jsem využila tematick okruhy z RVP.

Mezipedmtov minima: ak by měl být schopen po **prvním ročníku** zvládnout po odborn stránce – prace s barvou a základními materiály pro malbu. Příprava podločky pro malbu a kresbu (papír, devn podločky a plátno). Perspektiva. Prenesen reality na dan formát. Kresebn a malřsk zvldnut různých druhů materiálů (kov, sklo, dřevo, látka apod.)

⁴⁴ ŠVP Užit malba SUP sklřsk Valašské Meziřc, platn od 1. 9. 2010, str. 12-19

Portrét. Obecn přehled o historii – vývoj slohů v časov linii. Základní znalosti o rozvoji vtvorn tvorby v historii lidstva. Vybudování a podpora zájmu o umění – návštěva výstav. Všeobecn přehled o technikách a materiálech využívaných v malřsk tvorbě.

Druh ročník – rozvjen získaných dovedností – práce s barvou, přidání vlastního rukopisu. Začlenění do zadanchkol vlastn nápady a inspiraci. Využívan inspircnch zdrojů. Kresba plfigury. Technologick přehled materiálů (podložíky a podklady, pigmenty, pojidla a ředidla).

Třetí ročník – zalenn vlastních nápadů a návrhů do vlastn realizace a tvorby, samostatn uvažívan, zohlednvan ekonomických a dalších poznatků do vlastn tvorby. Práce se složitějšími malířskými technikami (olejomalba, nstnn techniky, akvarel).

tvrt ročník – využívan a rozvjen vech získaných znalostí a dovedností pro vlastn tvorbu. Schopnost si práci rozfázovat a využít inspiran zdroje.

4.2.4 Podmínky přijímání ke vzdlavn

Škola organizuje talentov zkoušky, př kterýchž škola vyžaduje: deset domácích prací, soust je motivan pohovor a malba zátíší. Celkov výsledek hodnot přijímací komise.⁴⁵

4.2.5 Zkoušky v profilov části maturitní zkoušky

Oba komentovan předměty jsou povinnm základem pro zvldnut profilov části maturitní zkoušky. Předmět technologie je zařazen jako povinn, v povinn praktick zkoušce mají žáci v příběhu jednoho měsíce vytvořit vlastn autorsk dílo jako soust odborn části MZ.⁴⁶

4.2.6 Zabezpečení výuky žáků se zvláštními vzdlavcmi potřebami

Na zklad lékařského potvrzen škola umožíuje výuku žákům se zdravotním postiženm (v současné době studují na škole žáci s vadami sluchu a řeči) a žákům se sociálním znevhodnnm. Pro tuto cílovou skupinu žáků jsou ve spolupřáci s Pedagogicko-psychologickou poradnou, lékaři a zákonnými zástupci vytvářeny Individuln vzdlavc plány. Škola pro vsechny žáky bez rozdílu zajišťuje ochrann a bezpenostn pomůcky pro praktick vyučování.⁴⁷

⁴⁵ ŠVP Užit malba SUPŠ sklřsk Valašské Meziřc, platn od 1. 9. 2010, str. 22

⁴⁶ ŠVP Užit malba SUPŠ sklřsk Valašské Meziřc, platn od 1. 9. 2010, str. 22

⁴⁷ ŠVP Užit malba SUPŠ sklřsk Valašské Meziřc, platn od 1. 9. 2010, str. 23-24

4.3 Návrh vzdělávacího modulu oboru Užitá malba

V této části uvádím způsob rozpracování obsahu RVP do obsahu profilových výtvarných předmětů s důrazem na integrování učiva všeobecných předmětů. Výuka podle ŠVP je organizována podle učebního plánu.

4.3.1 Učební plán

Základním učebním dokumentem ŠVP je učební plán, který vymezuje výběr témat a jejich časovou dotaci. V následující tabulce⁴⁸ uvádím ukázkou aktuálně realizovaného učebního plánu naší školy podle jednotlivých ročníků.

Učební plán ročníkový					
Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	<i>Celkem</i>
Český jazyk a literatura	1+1	1+1	1	2	7
Anglický jazyk	2+1	2+1	3	3	12
Německý jazyk	0+2	0+2	0+2	0+2	8
Občanská nauka	2	1	1	1	5
Fyzika	1	-	-	-	1
Chemie	1	1	-	-	2
Ekologie	1	-	-	-	1
Matematika	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	0+1	0+1	-	-	4
Počítačová grafika	-	0+1	0+1	-	2
Multimediální technologie	-	-	-	0+2	2
Ekonomika	-	-	1	2	3
Projektové vyučování	-	-	0+1	-	1
Výtvarná příprava	6	7	-	-	13
Dějiny výtvarné kultury	0+2	1+2	2+1	2+1	11
Figurální kreslení	0+3	0+3	0+3	-	9
Písmo	0+1	0+1	0+1	-	3
Technologie	2	2	2	2	8

⁴⁸ ŠVP Užitá malba SUPŠ sklářská Valašské Meziříčí, platné od 1. 9. 2010, str. 25

Navrhování	-	-	6+2	7+1	18
Praktická cvičení	6	6	6	6	24
Celkem základní dotace	29	27	27	28	111
Celkem disponibilní dotace	10	11	11	6	38
Celkem v ročníku	39	38	38	34	149

Učební plán ukazuje tabulku vyučovaných předmětů, jejich závaznost, formy a podíl praktického vyučování, limity předepsaného počtu hodin v jednotlivých ročnících.

Při realizaci plánu klade škola velký důraz na mezipředmětové vazby, jednotlivé předměty na sebe navazují a zasahují si navzájem do výuky.

Ve výtvarné přípravě žáci uplatňují znalosti z matematiky (např. zlatý řez), deskriptivní geometrie (perspektiva, elipsa, linky), fyzika (světlo a jeho působení, lom světla, míchání barev). V návrhové a realizační činnosti využívají matematických dovedností (výpočet procent, převádění jednotek, poměry, zlatý řez, perspektiva), poznatků z fyziky (světlo), z chemie (reakce materiálů). V cizích jazycích je zařazen i odborný jazyk tak, aby žáci dokázali komunikovat na profesní úrovni. Odbornou složku jazykového vzdělání v současné době vytlačuje společná část maturitní zkoušky. Ve spolupráci s vyučujícími cizích jazyků vytváříme ve škole slovník odborných termínů pro potřeby zahraničních stáží.

4.3.2 Návrh obsahu učiva

Učební osnovy výtvarných profilujících předmětů obsahují popis cílů a didaktického pojetí předmětů, přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů, popis metod a forem výuky, předpokládané výsledky, vzdělávací obsah a jeho rozvržení do ročníků. Při koncipování výtvarných předmětů jsem podle RVP UM vybrala pro ŠVP témata, která uvádím v následujících dvou předmětových tabulkách. V obou případech jsem pro vymezení učiva využila inovovaných učebních osnov z dřívějších dokumentů.

V první tabulce uvádím výběr pro předmět Technologie:

Technologická příprava (učivo dané v RVP)⁴⁹	Předmět Technologie (výběr tematických celků v jednotlivých ročnících)⁵⁰
---	--

⁴⁹ RVP UM, str. 49-50

⁵⁰ ŠVP Užitá malba SUPŠ sklářská Valašské Meziříčí, platné od 1. 9. 2010, str. 285–302

<p>1. Materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - podkladov materiály - natrov materiály - ostatn materiály 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> -vod do technologie malířství - pouřivan malřsk pomůcky, náradí, nástroje a stroje - pouřivan materiály, jejich vlastnosti a pouřit <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - podlořky a podklady závěsných obrazů - pigmenty a barviva - pojidla a jin pomocn látky - rozpouřtdla a ředidla v malířství
<p>2. Techniky a technologick postupy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomůcky a náradí pro malřsk techniky - jednoduch techniky malby -úprava podklad pod vřechny druhy maleb - techniky a technologick postupy tvorby závěsných obrazů - techniky a technologick postupy nástěnných realizc - základy restaurování maleb 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> -vod do technologie malířství - kresba - základní malřsk prvek – barva - jednoduch malřsk techniky <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - podlořky a podklady závěsných obrazů – jejich pprava <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempera - olejomalba - malřsk vodou řediteln techniky (akvarel, kvař, akryl, pastel) - řtukolustro <p>4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - nstnn malba (freska, secco, sgrafito) - plořn techniky (vitrř, mozaika, enkaustika)

Poznámka: Inovace směřovaly do nov pouřivanch technologických mořností (technika akryl, nov materiály na podlořky a podklady nástěnných obrazů). řpikov vybaven laboratoře umořņuje ppravu vlastních barev a experimentování s materiály a barvami.

Ve druhé tabulce uvádím návrh pro předmět Praktick cvchen:

Nvrhov a realizační tvorba (učivo dan RVP) ⁵¹	Praktick cvchen (výběr tematických celků po ročnících) ⁵²
1. Bezpečnost a ochrana zdraví př práci, hygiena práce, pořzn prevence	1., 2., 3. i 4. ročník – BOZP a PP probíhá vřdy na zaatku kařdho pololetí a př použit nových materiálů a náradí.
<p>3. Realizační tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace pracoviřt - příprava materiálů, nástrojů a pomůcek, jejichž úprava a udržování - realizace technologických postupů základních malířských technik - realizace jednoduchých ař vysoce vtvarn náročných návrhů závěsných obrazů, dekorativních kompozic nebo detailu nástěnných technik - kombinace technologických postupů, technik a materiálů - ekonomick hlediska realizace výtvarného záměru 	<p>1. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - podklady pro malbu, příprava podlořek (papír, dřevo, sololit, plátno) - materiály a jejichž úprava - příprava a míchání barev s vodovými pojidly - příprava a provdn nátěrů - plastick linkování profilů a říms (optick klamy v malbě) - techniky malby (tempera, akryl a akvarel) <p>2. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - malba skla - mozaika - Tiffany vitrř <p>3. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky malby (enkaustika, olejomalba, kvař, pastel) - řtukolustro - nstnn malby (freska, secco, sgrafito) <p>4. ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizace velkoplořn dekorativn kompozice - kombinace technologických postupů, technik a materiálů

⁵¹ RVP UM, str. 51

⁵² řVP Užit malba SUPř sklřsk Valařsk Meziřc, platn od 1. 9. 2010, str. 324-349

Poznámka: Vzhledem k zaměření a tradici školy je ve druhm ročníku v předmětu PCV zahrnuta také výuka vech plošných sklářských technik. Toto rozřen na sklřsk techniky umořňuje pouze studium uit malby na SUP sklřsk Valašské Meziřc.

Z tohoto vyberu vycházejí konkretn tematick plány obou předmětů. V další kapitole uvadm příklady, jak jsou tato témata naplánována v jednotlivých hodinách.

5 Zpracování ukázkových výukových jednotek a ověření vybraných ast v praxi

Do této kapitoly jsem zařadila ukzkov vukov jednotky ŠVP ve vybraných profilujících předmětech. Výběr ilustruje různé formy, metody a postupy výuky, motivan aktivity a způsoby hodnocení žáků ve vztahu k dané vukov jednotce. Uvádím dvě ukázky z předmětu Praktick cvčení, dvě ukázky z předmětu Technologie. V další časti popisuji ukázky realizovaných zahraničních stáží a přehled dalších školních projektů využitých při realizaci ŠVP v naší škole.

5.1 Předmět Praktick cvčení: Využití optických klamů v iluzivních malbách

Návrh na vukov jednotku pro 1. ročník předmětu Praktick cvčení, asov dotace 6 vyučovacích hodin.

Příprava: Vazba na RVP UM Nvrhov a realizační tvorba – realizace technologických postupů základních malířských technik, vazba na ŠVP téma Plastick linkování profilů a říms (optick klamy v malbě)

Motivace: Využití barevných kombinací pro zvldnut malby jednoduchého optického klamu. Těchto malířských postupů se využívá nejen při výrobě scén pro divadeln představen, ale také u nástěnných technik malby. V minulosti využívání při výzdobě kostelů, nejčastěji v období baroka. Iluzivn malby je mořno nalézt jiř v antice (falešn pohledy z oken, náznaky architektury – sloupy, plastick malby).

ile: Na konci vyučovacího bloku žáci zskj schopnosti prce s barvou pro vytvořen jednoduchého optického klamu. Budou mít znalosti o využití optických iluzí v praxi. Nejen v historii, ale také pro svou vlastn nvrhov a realizační činnost.

Nezbytn předchozí znalosti a dovednosti: míchání barev a jednotlivých odstn, zvldnut techniky natírání, pprava paprov podlořky pro malbu, základní přehled historických slohů.

Hodnocení: Žáci budou hodnoceni za výslednou prci, slovn hodnocení u kařdho žáka – zvldnut techniky natírání, míchání barev, zvldnut vytvořen optick iluze, náročnost.

Pomůcky a asov rozvrřen: Základní barvy (erven, řlut a modr), mořnost využití barev neutrálních (bl a ern), karton formátu A2, paprov páska, skick, tuřka, sada šttc. V následující tabulce jsou popsány činnosti a plnovan as:

innosti 1.–6. vyucovac hodiny	Plnovan as
1. Zahjen hodiny, vysvtlen činnosti. ci si napnou papír pro svou další práci (formát A2 – navlhen papír olep papírovou páskou po všech stranách (ci pracují individuln), pprava barev a pracovních míst.	15 minut
2. Powerpointov prezentace s ukázkou optických klamů v historickm přehledu. Po prezentaci, kter probíhá frontálním způsobem výuky a kdy ci vid ukázky jednotlivých optických iluzí, vytvor si také přehled umělců, kter vyuivali ve své tvorbě optických iluzí, proběhne diskuze, kdy ci vzpomnj, kde viděli optick iluze. Monost využití internetu a vyhledvan obrázků.	30 minut (možno i 45 minut, as určuje nsledn diskuze a vyhledvan obrázků).
3. Prpravn fáze pro vlastn tvorbu. ci pracují samostatn na návrhu optick malby s využitím jednoduchých geometrických tvarů (tverec, kruh, obdelnk, koule, kvádr, krychle). Vymysl barevnost. Monost využití a petvoen zhlédnutých prací v prezentaci. Pr nvrhov činnosti probíhá individuln korekce a konzultace s pedagogem. ci vytvor minimln 3 návrhy. Nrtky kreslí do skick.	45 minut (as je opět orientan, zlez na návrzích k, nemusí se využití cel doporuen doba).
4. Realizace podle návrhů. ci pracují samostatn – penesen vybraného návrhu na v předem prraven karton formátu A2. Samostatn mchaj barvy a nanášejí potebn odstíny. ci ověřují, zda je jejich návrh mono realizovat ve vm formátu a zda funguje navren optick klam. V prbhu prce probíhá korekce ze strany pedagoga.	3x45 minut
5. Hodnocení prací. Po dokonen prací proběhne ustn hodnocení ze strany pedagoga a také hodnocení prací k navzájem. Hodnot se zvldnut penesen návrhu, samotn optick iluze, zvolen barevnost, nansen barev, čistota proveden, celkov dojem. Proběhne také doporuen pro další činnosti, co by měli ci zlept a na čem zapracovat pr další práci. Na zklad hodnocení proběhne hodnocení v klasick hodnoticí skále 1–5.	30 minut

6. Závěr vyučovacího bloku – úklid ateliéru, umytí štětců, úklid barev apod.	15 minut
--	----------

Poznámka: V průběhu realizační práce si žáci dělají přestávky dle individuální potřeby.

Závěr: V práci s malbou iluzivního prostoru se pokračuje v dalších lekcích i ročnících.

Zvyšuje se náročnost vytvářené iluze prostoru. Mou zkušeností je, že žáci tento výukový blok přijímán žáky velmi dobře. Optické iluze a klamy žáky baví a často jsou překvapeni, jak málo stačí pro vytvoření barevné iluze. Získané dovednosti využívají ve vlastní tvorbě.

5.2 Předmět Praktická cvičení: Míchání barev barevným modelem RGB ⁵³

Návrh na výukovou jednotku pro 1. ročník předmětu Praktická cvičení, časová dotace 6 vyučovacích hodin.

Příprava: Vazba na RVP UM Návrhová a realizační tvorba – realizace technologických postupů základních malířských technik, vazba na ŠVP téma Příprava a míchání barev s vodovými pojidly.

Motivace: Seznámení s mícháním barev pomocí RGB systému. Seznámení s používáním RGB v historickém kontextu a v současnosti.

Cíle: Na konci vyučovacího bloku si žáci osvojí jiný systém míchání barev a ověří si fungování na vlastní práci. Později využijí tento systém při práci na mozaice.

Nezbytné předchozí znalosti a dovednosti: fyzika – lom světla, základní barvy a jejich vzájemné míchání orientace ve výtvarných slozích a směrech, příprava podložky a práce s technikou tempéry.

Hodnocení: Proběhne pouze rozbor prací a ověření funkčnosti míchání barev.

Pomůcky a časové rozvržení: PC, dataprojektor, pastelky, kreslicí kartony formátu A2, temperové, štětce, papírová lepicí páska, desky.

V následující tabulce jsou popsány činnosti a plánovaný čas:

Činnosti 1.–6. vyučovací hodiny	Plánovaný čas
1. Seznámení s činnostmi, úvod do hodiny.	5 minut

⁵³ Systém míchání barev RGB, z anglického red-green-blue

<p>2. RGB systém míchání barev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lom světla, - seznámení s RGB systémem míchání barev a doplnkovch barev YMC, - prezentace obrázků se zamřenm na mozaiku a umleck směr pointilismus, - využívan RGB systému v moderních technologiích. <p>Výuka probíhá formou přednášky a diskuze nad zjištnmi poznatky.</p>	<p>30 minut</p>
<p>3. Barevn zkoušky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvtlen míchání barev RGB systémem, - zkoušky práce na jednoduchých tvarech a základní barevnosti, s použitm pastelek a malých formátů, - práce probíhá individuln, v průběhu hodiny se řeší skupinov zjištn nejasnosti, po práci následuje debata nad používanm nov ziskanch znalosti. 	<p>45 minut</p>
<p>4. Malba jednoduchého zátíší s využitím RGB systému míchání barev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pprava podlozky (napnn papíru), - pprava barev, - pedkreslen zátíší tuzku, - malba zvolenou technikou (tempera nebo akvarel, mozn i kombinace obou). <p>aci pracují samostatn pod vedenm pedagoga. Individuln se řeší použit a míchání barev.</p>	<p>4x45 minut</p>
<p>5. Zhodnocení práce aklid ateliéru.</p> <p>Diskuze nad typem míchání barev – výhody a nevýhody.</p>	<p>10 minut</p>

Poznámka: V průběhu realizační práce siaci dělají přestávky dle individuln potřeby.

Závěr: V prvním ročníku seaci naučí dva způsoby míchání barev. Klasick, tzv. mechanick, je postup, kdy smícháním dvou primárních barev vznikne barva sekundrn. Optick způsob (RGB) je postup, kdy barevn odstn vzniká položenm barev vedle sebe. Druh způsob je nronjší, jde v podstatě o optickou iluzi aaci mají často problém s pochopením. Je potřeba zařadit více ukázek, abyaci poznali, že jak systém RGB funguje. RGB systém míchání barev se vzdy opakuje ve třetím ročníku ve vukovm bloku *Mozaika* a při výuce malby olejovými barvami alla – prima⁵⁴.

⁵⁴ Alla – prima je způsob nanášení barev tzv. napoprv

5.3 Předmět Technologie: Výstavba obrazu z výtvarného hlediska

Návrh na výukovou jednotku pro 2. ročník předmětu Technologie, časov dotace 2 vyučovací hodiny.

Připrava: Vazba na RVP UM Technologick příprava – materiály, vazba na ŠVP téma Podlořky a podklady závěsných obrazů.

Motivace: Výstavba obrazu je jedním z nejdůležitějších vodítek pro budoucí výtvarníky. Vukov blok nabídne říkám vodítko, jak využít ve prospěch vsledn práce kompozici a rozměry obrazu.

Cíle: Seznámení říká s nutností přemřlet o vsledn kompozici obrazu v závislosti na formátu a námětu.

Nezbytn předchozí znalosti a dovednosti: vukov blok navazuje na 1. ročník Praktického cvčení na jednotku s názvem *Matematika a umění*, kde se řeší propojen těchto dvou zdánlivě rozdílných odvětví (využití zlatého řezu, perspektiva, předmět a jeho stn, harmonick kompozice), vseobecn přehled o technikách malby, podlořkch a podkladech a historii umění.

Hodnocení: diskuze k vytvořenm vlastním a ukzkovm kompozicím.

Pomůcky a časov rozvržení: dataprojektor, pota, nářky, voln listy papíru, rozstřhan kopie různých obrazů, lepidlo, říci mají svůj sešít a psací pomůcky.

V následující tabulce je uveden rozpis ˇinnost a plánovaného času:

Činnosti 1.–2. vyučovací hodiny	Plnovan čas
1. Úvod do hodiny.	2 minuty
2. Zopakování matematických znalostí vyuřvanch v umění - vytvořen myšlenkov mapy – co výše může ovlivnit umělcův změř při malbě. Snaha o zapojení všech říká, otázky typu: Co řešíte, neř začnete malovat? Jakm způsobem si vybíráte formát? apod.	10 minut
3. Prezentace a ukázky prací se správnou kompozicí. - co všechno ovlivnuje sprvn rozvržení obrazu, - vznamn umělců z historie, kteří se věnovali kompozici a propojen matematických znalostí. Tato ˇast výuky probíhá formou přednášky. Říci jsou zapojeni formou dotazů: Znáte	30 minut

obraz, umělce, co jež ustřednm motivem, jak je zpracováno pozadí a pro apod.	
4. Zápis poznatků do seřitu. Strun shrnut výstavby obrazů a zápis do seřitu.	10 minut
5. Vytvořen sprvn kompozice do různých formátů - praktick ověření mořnosti kompozic. říci pracují po dvojicích a z rozstřihanch částí obrazu skládají nov obraz – vytvářejí koláž do různých formátů (tverec, obdelnk, kruh a ovál – přpadn mohou zvolit sv vlastn formáty). Mohou využít i barev.	30 minut
6. Hodnocení vytvořených kompozic - spolen vyhodnocen vytvořených kompozic. Diskuze nad tím, co se ověřilo, kter kompozice je nejvydařenjř od kařd skupiny a pro si to ostatn myslí apod.	8 minut

Zvř: V prvním ročníku vtřinou říci pracují s danmi formáty, jsou zaměřeni více na sprvn zachycen skutečnosti a zlepřovn svých malířských dovedností. Proto zařazují tento vukov blok na zaatek druhého ročníku, kdy říci zainaj premřlet nad dalřmi výtvarnými hledisky pro výstavbu obrazu. Na vukov blok dále navazuje téma výstavba obrazu z technického hlediska (podlořka a podkladov ntř, předkreslen, podmalba, lazury, pastzn nátěry, lakování obrazu). Je obecn známo, ře vtřina říká uměleckých oborů nemá pozitivn vztah k předmtu matematika. Neumějí si představit, jak jim znalosti matematiky mohou usnadnit prac.

5.4 Předmět Technologie: Akvarelov malba; výroba akvarelových barev

Návrh na výukovou jednotku pro 3. ročník předmětu Technologie, časov dotace 2 vyučovací hodiny.

Příprava: Vazba na RVP UM Technologick příprava – techniky a technologick postupy, vazba na ŠVP – téma Malřsk vodou řediteln techniky.

Motivace: Výroba vlastních akvarelových barev podle receptů starých mistrů, říci budou vyroben barvy nsledn pouřivat v předmětu praktick cvičení. Budou se učit sprvn technice malby s akvarelem.

Cíle: Na konci vyučovacího bloku říci ziskaj znalosti o mořnch způsobech výroby akvarelových barev. Sami si prakticky zkusí několik mořností výroby barev.

Nezbytn předchozí znalosti a dovednosti: pojidla akvarelových barev (2. ročník), pigmenty a barviva vhodn pro akvarelov barvy (2. ročník), historick vývoj akvarelových barev, podlořky, podklady, ŝetce a materiály akvarelov malby (3. ročník).

Hodnocení: Probíhá pouze slovn hodnocení, jak se komu barvy podařily a kter recept je nejvhodnjř. Říci si přímo k zapsanm receptům př komentáře.

Pomůcky a časov rozvržení: pigmenty a barviva, cukr, med, arabsk guma, kostní klich, třecí deska, třč, nádoby na barvy, ŝpachtle, ŝetce, kladivo, psací potřeby, seřit do technologie.

V následující tabulce je uveden rozpis činností a plánovaného času:

Činnosti 1.–2. vyučovací hodiny	Plnovan čas
1. Zahjen hodiny, vysvtlen činnosti. Krtk opakování z posledních hodin – akvarel, zopakovan vhodných pojidel a pigmentů pro techniku akvarel (říci si opakují doma, v rámci hodiny přednesou přpraven poznámky).	15 minut
2. Úvod k receptům – rozdělen na umleck a užitkov (kvalita vyroben barvy se odvíjí od pouřitho pigmentu). Říci dostanou pracovní list s recepty, kam si mohou zapisovat sv poznámky. V průběhu přednřky si říci dělají zápisky. Výuka probíhá frontálním způsobem s ukázkou materiálů potřebných pro výrobu barev.	20–30 minut (délka závisí na množství nejasností, na kter říci narazí v průběhu přednřky).
3. Výroba akvarelových barev. Říci si pod vedenm učitele přípravě materiál. Pracují ve skupinkách po dvou ař třech řcch. Přpadn	35–45 minut (zleř na délce předchozího bloku, př

<p>nejasnosti řeší s pedagogem. Každá skupina vytvoří jak užitkov akvarelov barvy (pojídlem je kliš), tak umleck barvy (pojídlem je arabsk guma). Množství barev záleží na rychlosti skupiny. Minimln počet je stanoven na 5 barev (žlut, modr, zelen, ern, erven a jedna dle vlastního vberu). V průběhu výroby barev si říci zaznamenvj poznámky o samotn práci, např. kter pigment spotřeboval více pojídla apod. říci si k receptům dělají i vzorník namíchaných barev.</p>	<p>vyšší asov dotaci je mořn vyrobit více odstn barev).</p>
<p>4. Hodnocení práce. Po ukonen práce proběhne hodnocení, kter pojídlo je vhodnější pro akvarelov barvy, kter barvy se jim ppravovaly lépe.</p>	<p>10 minut</p>

Závěr: S pravenmi barvami budou říci dále pracovat v předmětu Praktick vyučování – sprvn technika malby akvarelem. Zbytek barev si říci mohou nechat pro svou vlastn tvorbu. Vukov blok má pro řky spíše informativn charakter. I kdř zjistí, jak je jednoduch vytvořit si vlastn akvarelov barvy, v praxi využívají častěji komern nabídky. Hlavní pnos je v tom, že si říci praktickm ovřenm působení různých materiálů, snáze zapamatují a upevní teoretick poznatky.

5.3 Stř v zahraničí: Italsk mozaika

Od roku 2009 začala škola spolupracovat s italskou školou mozaiky ve Spilimbergu. Prvním počinem byly vzjemn výstavy. P dalším jednání vznikla dohoda o recipron výměně studentů obou škol. V roce 2010 tak proběhla výměna sedmi studentů a jednoho pedagoga. **Autoři projektu:** Kateřina Hofmannov, Josef Divín a Dana Budayov.

Pprava: Vazba na RVP – Umělecko-historick a vtvorn pprava s psahem do oblasti Technologick pprava a Nvrhov a realizační tvorba, vazba na řVP – tematick celek Mozaika. V projektu jsou využity znalosti a dovednosti z dalších tematických celků.

Dorozumívací jazyk: angličtina

Délka stáže: 3 týdny

Motivace: mořnost využití cizího jazyka v zahraničním pstřed, výměna zkušeností, využití teoretických poznatků, poznávací exkurze a návštěvy zamřen na památky a historii.

Cíle: seznámení žáků s teorií a praxí pri práci s mozaikou, posílení práce v týmu na spolenm vtvornm dle.

Nezbytne předchoz znalosti a dovednosti: dobr znalost anglického jazyka.

Hodnocení: extern hodnocení pedagogy navstven školy, certifikát o absolvování stáže.

Pomůcky a asov rozvržení: zajstuje hostitelsk škola.

V následující tabulce uvádím rozpis činností:

Npln stáže	Poznámky
<p>1. Seznámení s historií mozaiky a s materiálem používanm pro techniku mozaiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - historick vývoj mozaiky - historie školy a vznamn realizace žáků školy - materiály používané pro práci mozaiky (kámen, mramor, polodrahokamy, smalty, zlato apod.), lepidla, podločky a podklady - postupy práce 	<p>Teoretick úvod do problematiky techniky mozaiky.</p> <p>Forma přednášky s použitm prezentace a praktických ukázek materiálů.</p> <p>(4 hodiny)</p>
<p>2. RGB</p> <ul style="list-style-type: none"> - systém míchání barev pri práci na mozaice 	<p>Teoretick přednáška.</p> <p>Praktick kresebn návrhy, využití pro konkrtn návrhy.</p> <p>(3 hodiny)</p>
<p>3. Práce s materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pprava materiálu - sprvn technika kladen kamen - sekn kamene - pomůcky a materiály. 	<p>Praktick práce. Individuln veden pedagogů.</p> <p>(7 hodin)</p>
<p>4. Výroba mozaiky dle vlastního návrhu</p> <ul style="list-style-type: none"> - potaov úprava návrhu - pprava materiálů - ukázky techniky pro dan návrhy - prenesen návrhu do techniky - prenesen vytvořen mozaiky do rámu a dokončovací práce 	<p>Individuln práce pod vedenm pedagoga. Dle náročnosti vytvořen 1 – 3 ks mozaiky.</p> <p>(5 x 7 hodin)</p>

<p>5. Vyropa spolen mozaiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zveten vybraného návrhu do daného formátu - prprava materiálu (sekn kamen) - míchání barevných variací - zasazen do rámu a dokončovací práce 	<p>Spolen práce pod vedenm pedagoga. (6 x 7 hodin)</p>
<p>6. Exkurze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aquileia - Grado - Benátky - Udine - Trieste - Treviso - Spilimbergo - řeka Tagliamento (sbírání kamen) 	<p>Jednodenní poznávací výlety, zamřen na památky a historii, s odbornm prvodcem.</p>

Zver: Zahrancn stáž byla velkm přinosem jak pro žáky naší školy a studenty ve Spilimbergu, tak i pro doprovázejícího pedagoga. Zskan znalosti a dovednosti jsem zaclenila do výuky v predmtech Technologie (mozaika, teorie barev), Praktick cvicn (míchání barev a vyropa tradin mozaiky). Forma zahrancn stáže je pro výuku finann velmi nron, v připad, že škola nezíská grantov prostředky, lze kontakty mezi školami na vrovni výměny informací a materiálu realizovat jen administrativní cestou.

5.4 Zahrancn stáž: Multikulturní scéna Evropy prizmatem vitráže

Další projekt, který uvádím, je projekt v rámci programu Leonardo da Vinci – mobility s názvem Multikulturní scéna Evropy prizmatem vitráže. Tento projekt byl pvn v rámci programu Leonardo da Vinci, na kterm jsem se autorsky podílela. Byl realizován v bulharskm mst Plovdiv na škole filmov a divadeln scénografie. Struktura projektu odpovídala požadavkům EU (připravn fáze, stáž a šíření výsledků).

Autoři projektu: Kateřina Hofmannov a Krassimira Koltcheva.

Prprava: Vazba na RVP – Umelcko-historick a vtvorn prprava s přesahem do oblasti Technologick prprava a Nvrhov a realizační tvorba, vazba na ŠVP – posílení odborn

slořky jazykov prpravy a Tiffany vitrz. V projektu jsou využity znalosti a dovednosti z dalřch tematických celků.

Dorozumívací jazyk: angličtina, základy bulharřtiny.

Délka stáže: 2 týdny

Motivace: poznání jin slovansk kultury a prbuznch uměleckých témat, kter se na nař škole neu. Využití cizího jazyka v zahraničním prostředí, výměna zkušenosti, využití teoretických poznatků, poznávací exkurze a nvřtvy zamřen na památky a historii.

Cíle: říci se seznámí se základy scénografie, prce se scnrem, dramatick tvorby, posílení skupinov spoluprce na spolenm scnr pro loutkov divadlo a realizaci loutkového divadla. Poznání historie a kultury navřtven zem.

Nezbytn predchoz znalosti a dovednosti: dobr znalost anglického jazyka.

Hodnocení: extern hodnocení pedagogy navřtven školy, certifikát o absolvování stáže.

Pomůcky a časov rozvrřen: zajiřtuje hostitelsk škola. Pr výrobě vitrze byl pouřit mteril školní atelirov huti.

V následujících trech tabulkách uvádím rozpis činnosti vřech ast:

Prpravn fáze – probíhala mimo břnou vyuku	Poznámky
1. Jazykov prprava - komunikace v anglickm jazyce (základní konverzační témata a odborn slovník) - základy bulharřtiny - azbuka	Rozsah 24 vyučovacích hodin
2. Kulturn-historick prprava - historick prehled dřin Bulharska - kultura a vznamn památky Bulharska - msto Plovdiv – historie a vznamn památky - ochutnávka tradičních bulharských jídel	16 vyučovacích hodin
3. Scénografie - seznámení s oborem - pojmy pouřivan v oboru - vznamn svtov i eřt vtvrnci, kter se věnovali scnografi	Vyuka proběhla v rozsahu 6 vyučovacích hodin.

4. Práce se scénářem	Vyuka probíhala v rozsahu 12 vyučovacích hodin.
5. Vyropa vitrřovho loutkového divadla - seznámení s technikou (platí pro obory, kter techniku neznj) - návrhy scény a loutek (pro tento projekt jsme zvolili balet Labut jezero) - prevdn návrhu do vitrře - vyropa vitrře	Vyuka proběhla v rozsahu 30 vyučovacích hodin.
6. Exkurze do divadel a nvstva zákulisí - Mstsk divadlo Zlín : - Divadlo loutek Ostrava (predstaven: Dvka s pomeranči)	

Poznámka: Prpravn fáze byla dostupn vsem ŝkm. Vzhledem k tomu, ŝe vyuka probíhala mimo břn vyučování, využilo tuto mořnost jen málo ŝk. Pro samotnou stř bylo vybráno ŝest ŝk s doprovodnm pedagogem.

Bulharsko, Plovdiv	Poznámka
innosti v rámci stře	
1. Malba na hedvábí - vyropa filtrů na světla z hedvábí - malba na ŝly – využití na divadeln scéně - vyřezvan ŝablony s hedvbnm podlořenm – využití v loutkov scéně	Teoretick pednřka – ukázka mořností prce s barvami. Praktick lekce pod vedenm pedagoga. (3 x 7 hodin)
2. Vyropa loutek z netradičních materiálů - použit ovoce a zeleniny - použit odpadového materiálu	Teoretick pednřka. Praktick tvorba. (5 hodin)

<p>3. Osvětlování scen</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv světla na scenu - práce s vitrzovm divadlem - práce s danou scenou 	<p>Teoretick přednáška s ukázkou.</p> <p>Praktick práce pod vedenm pedagoga.</p> <p>(7 hodin)</p>
<p>4. Kresba a malba v plenéru</p>	<p>Nádhernou architekturu, historickou i současnou, zaznamenávali ac do skick, ze kterých vznikl jejich cestovn deník.</p> <p>(5 hodin – spolen práce, vysvtlen, jak by mel vypadat jejich cestovn deník, potře ac pracovali ve svém volnm čase)</p>
<p>5. Exkurze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plovdiv - Sofie - Kazanlak - Starosel - Asenovgrad - Batchv klster 	<p>Jednodenní exkurze po významných památkách s pruvodic.</p> <p>Exkurz se ucastnili i ac tamní školy. Studenti tak mohli zlepšovat své komunikační dovednosti.</p>

Všechny plnovan aktivity se podařilo v prubhu stáže naplnit a vřichni ucastnci získali certifikát o absolvování stáže.

Třetí fáze projektu se př diseminaci výsledků spolen zcastnili ac ve spoluprac s pedagogy. V následující tabulce je prehled aktivit.

Diseminace	Poznámka
1. Workshopy pro aky Zř	Proběhly workshopy na výrobu loutek z netradicnch materiálů.
2. Výstava tvorby ak ve školní galerii	Prezentace trvala jeden měsíc.
3. Prezentace projektu v rámci akce Noc muzeí	Do této akce se škola zapojila uř druhm rokem.
4. Prezentace aktivit v médiích	články do místních novin a časopisů, do televize.
5. Prezentace na zasedání sítě škol ASP Net	Projekt se začlení do zvren prezentace školy.

UNESCO	
--------	--

Závěr: Všechny fáze projektu byly žáky hodnoceny velmi kladně. Podařilo se naplnit všechny cíle a řadu získaných zkušeností využiji ve výtvarných předmětech i nadále. Negativní zkušeností byla přílišná administrativní zátěž jak s přípravou, tak se závěrečným vyhodnocením projektu. Nabyté zkušenosti využiji pro přípravu dalšího projektu zahraniční stáže na škole v Plovdivu.

5.5 Využití dalších školních projektů při realizaci ŠVP

Velkým přínosem pro vzdělávání v uměleckých oborech je členství školy v Síti přidružených škol UNESCO. Školní projekty UNESCO považuji za jeden z nejefektivnějších nástrojů pro motivování žáků, posílení práce v týmech, upevňování a využití získaných vědomostí a dovedností v praxi. Posilují také kompetence kulturní na národní i mezinárodní úrovni. Uvádím zde stručný výtah jednotlivých projektů, ve kterých jsem spolupracovala s vazbami na předměty v ŠVP.

5.5.1 2009 Vesmír známý i neznámý

První projekt, který byl zpracován, byl vyhlášen k Mezinárodnímu roku astronomie. Pro 1. ročník bylo zadáno téma: Vesmír, planety a jejich vztahy (zapojení v předmětech: Základy ekologie, Fyzika, Český jazyk a literatura, výtvarná příprava a praktické cvičení), 2. ročník nesl téma Vize budoucnosti (dějiny výtvarné kultury: Umění 20. století a abstraktní malba, výtvarná příprava a praktické cvičení), 3. ročník Dějiny, čas, prostor, vesmírné cestování – touha lidstva dostat se ke hvězdám (DVK – průřez uměním ovlivněno vesmírem, ČJL – báseň, esej, navrhování a praktické cvičení). Speciální přednášky – Atlantida, Bohové a mýty, hvězdy a umění starověku, spolupráce s hvězdárnou ve VM (sluneční soustava, globální problémy, úspěchy světové kosmonautiky). Projekt byl zakončen výstavou na hvězdárně ve Valašském Meziříčí. Koordinátoři: Kateřina Hofmannová a Josef Divín.

5.5.2 2010 Biodiverz – ITA

Druhý projekt byl propojen se stáží v Itálii. Téma biodiverzita, tzn. pestrost a rozmanitost přírody, ohrožené druhy. Projekt byl rozdělen na tři části. První se týkala spolupráce s italskou školou mozaiky ve Spilimbergu. Téma bylo stěžejní při recipročních výměnných stážích studentů obou škol. Vznikla řada zajímavých prací, vytvořených jak

v R, tak v Itálii. Spolen práce ak SUP sklřsk Valašské Meziřc byla mozaika o rozměrech 150x90 cm s názvem Ohroen druhy – mozaikř a sklř. Druh bod programu mel název Fauna a flora Vás vt – proběhla spolupráce s místními firmami Deza a Cabot, kter poadaly o vtvorn ztvrnn plotu kolem objektu, a třetí ast byla propojena s klauzurnmi pracemi. ci zpracovávali sv vize biodiverzity různými technikami (od malovaných obrazů po vitráže, foukan, lepen, brouen, ryt a lit sklo, objekty, svítidla). Práce byly prezentovány na výstavě v Zámku Kinských ve Valašském Meziřc. Koordinátoři: Kateřina Hofmannov a Josef Divín.

5.5.3 2011 UNITED COLOURS OF SUP

V dalm projektulo o co největší propojen SUP sklřsk Valašské Meziřc s dalmi institucemi – galeriemi a vysokmiskolami, snažili jsme se o co neju propojen s partnerskými i novými institucemi. Spolupráci jsme rozvinuli formou prezentací, vtvornch kurzů, přednášek, workshopů, výstav a soutěž. Práce vznikl z těchto aktivit byly prezentovány v rámci výstav: **100% design 100% art 100% glass** v bulharskm mst Sevlievo, kter je partnerskm mstem Valašského Meziřc, dále pak v rámci spolupráce Euroregionu Biel/Bílé Karpaty v **Trenin a Zlíně pod názvem Křehk setkání/Krehk setkanie/esko - Slovensko** ve spolupráci se SO Lednick Rovn a dvou absolventů obouskol – Josefa Divna a Patrika Illa. K příležitosti spoluprceskol byl vydán katalog. Další prezentace mlaskola v Krajskmrad Zlín **Fotoglass 2011**, výstava zachycovala jeden rokskoly ve fotografiích, a **Sklo a dřevo** spolen výstava SUPS Valašské Meziřc a SO Bystřice pod Hostynem. **Magick sklo** byla další výstavou tentokrát v Zámku Žerotínů v Novém Jicin a **1+4 sklo/glass** byla výstava ak, absolventů a pedagogskoly a vysokchskol v Muzeu regionu Valašsko ve Vsetíně. Druh ast projektu byla zaměřena na využití barev v technologických postupech na SUP sklřsk Valašské Meziřc. V rámci roku chemie jsme zvolili téma barvy jako stěžejn pro umleck obory. Barva, kter je pro mnoh a alchymistickou záhadou, některými je vnímána jako poklad a udivuje je její pestrost, různorodost, odlien, vyniknutí a výraz v ní. Dleit pro nás bylo přestat se být barev a pouivat je jako nosný prvek ve vtvornm umění. Koordinátoři projektu: Kateřina Hofmannov a Josef Divín.

5.5.4 2012 I love SUPŠSVM - 100% nature

Sklo je tradin ekologick a ist prodn materiál – prvním druhem utaveného skla je jíž vltavn, ktery vznikl v období formování planety Země, dopady meteoritů. Lidstvo se sklo naučilo zpracovávat v období starověku, kdy začaly vznikat drobne předměty jako korálky a balzamria. Ve starých renesančních mapách je u Valašského Meziříčí, samotnm učitelem nrod Janem mosem Komenskm, zakreslen sklenn pohárek na nožce – tm v podstatě vybral vhodnou lokalitu pro rozvjen a učení se sklrskmu řemeslu na Valašsku. Dostáváme se tak k SUPŠ sklrsk Valašské Meziříčí, kter v dnešní době zastupuje tradici sklrskho umen v ramci cel Moravy. Škola se zavázala př svém vzniku udržovat hodnoty, myšlenky a tradice sklrskch podnik, jako byly Reichovy sklárny. Proto kady rok udeluje takže Cenu Krasensk stopy v oblasti propagace a rozvoje Valašského a Moravského sklárství. V roce 2011 ji obdržel ak. mal. Jiří Šuhjek, pedn česk sklrsk vtvrnk. Předání se konalo v ramci oslav 10. vyro založen školní atelirov huti. Behem slavnostního dne byla uspořádána řada přednášek, performancí a výstav. V prbhu celého školnho roku žáci zpracovávali odkazy na historii. Vznikaly prce inspirovane význačnými umelci, kteří působili na Valašsku. Nejlepší díla byla umstnna na výstavě žáků a pedagogů školy s názvem I love SUPŠSVM, kter se uskutečnila v levém křídle Zámku Žerotínů ve Valašském Meziříčí. Koordinátoři projektu: Kateřina Hofmannov a Josef Divín.

Na zklad ukázek je patrn, že učitel m velke monosti metod a forem ve vtvrnch profilových předmětech. Souasn koncepce RVP umoņňuje ve školním vzdelvacm programu zapojit podle finančních zdrojů řadu uinnch motivačních aktivit. Zahraniční stáže posilují význam cizího jazyka a znalosti a schopnosti praktick komunikace v cizím jazyce. V přpad, že škola nemá vybaven pro praktickou výuku některých tematických celků, může využít partnerských vztahů s jinými školami. Z negativních zkušeností bych zmnila především vysokou administrativní náročnost př přprave výukových jednotek pro předměty i projekty, nedostatek metodik a oborových didaktik. Ve vtvrnch předmětech je nedostatek učebnic pro předmět Technologie. Osobne mi pro přpravu ŠVP a následnou prci s ŠVP chyběla a chybí technick podpora s využitím moderních informačních a komunikačních technologií (ICT).

6 Zvř

Prostudování mezinárodních a národních dokumentů vztahující se k oblasti vzdlavn m napomohlo k pochopení základních strategických zmř a trendů v mezinárodním kontextu. Konkrtn uměleckému vzdlavn je více pozornosti věnováno v národních dokumentech. V zahranic je hlavn prioritou podpora technickm a přirodovdnm oborům, zatímco rozvoj uměleckého vzdlavn je obvykle ponechán ve zpoplatnnm zjmovm vzdlavn. V esk republice patř umleck vzdlavn k vbřevm oborům. RVP pro užitou malbu podporuje rozvoj výtvarného talentu jak v přibhu studia, tak pro dalř samostatnou uměleckou tvorbu.

Při srovnání dřvjřho a současného vzdlavcho programu je nejvraznjř změnou přklon od odborného ke vseobecnmu vzdlavn. Nov odborn profil absolventa je oslaben ve prospěch spolen časti reformovan maturity. Praktickm problémem př přprav ŠVP byla skutečnost, že konen model maturitní zkoušky nebyl a doposud není znám. V odborných výtvarných předmtech přestaly platit povinn uebn osnovy a RVP nabř velký prostor pro koncipování těchto předmt podle konkrétních podmínek kad školy. Chybí zde ovšem evaluační standard, což považuji za skryt riziko pro spravedliv hodnocení vykonu žáka.

V dlouhodobm výhledu (Bil kniha, 2001) není obsažen koncept uměleckých škol a v následných dokumentech nebylo vzdlavn nadaných žáků zvoleno hlavn prioritou. To se projevuje předvřm v omezenm přstupu k přstedkm urenm na rozvojov programy. Umleck školy vřak mají dobrou přležitost zapojit se do mezinárodních programů EU, přpadn aktivit UNESCO.

Pro vbřev umleck obory je krajsk zářízení nevhodn. Školy mají obvykle vtř spádovost a provoz klade vysok finann nároky. Efektivnjř by pravdpodobn bylo centrn řízení a regulování st uměleckých škol. Zvyšen nabřka se projevuje snženm kvality uchazečů v talentových zkouškách. I kdž vřechny dokumenty deklarují princip celozivotnho učení, ukazují poznatky z analýzy navazujících RVP základního a základního uměleckého vzdlavn nedostaten propojen a koordinaci. V ZUŠ mají popsn výstupy vřř uroveň absolventa, ne předpokld RVP UM. Bez následující úpravy RVP podle potřeb praxe by byla přidan hodnota ve střednm umleckm vzdlavn velmi nzk. Dle dosavadní praxe se ukazuje, že v přibhu prvního ročníku je nutno věnovat velký prostor pro vyrovnání rozdl pro žáky, kteř přřli z různých ZUŠ a ZŠ.

V metodick časti jsem predstavila ŠVP Střední umelckoprmyslov školy sklřsk postaven na historii a tradici školy. Je zde patrn, že škola prošla významnými zmenami v 90. letech 20. Stolet a po schvlen nového školského zákona byly otevřeny další umelck obory. V oboru Užit malba lze vhodn využívat sklřsk tradice, vybaven pro sklřsk obory slouží k posílení praktick složky a rozšířen technik malby ve spojení se sklem.

Vtvorn práce žáků školy jsou využívan na regionln úrovni k prezentaci kraje i školy na různých výstavách a soutěžich. V obci pln škola roli významného kulturního strediska, vedoucí jednotlivých vtvornch atelier jsou navíc sami vtvorn činn a pořdjí samostatn i společn kulturn akce se žáky a absolventy.

Mj návrh vzdelvacho modulu vychází z učebního plánu školy a představuje, jak lze převést RVP prostřednictvím ŠVP až do samotných výukových jednotek. Ukázky z vyučovnch předmětů Technologie a Praktick cvčení podvjí obraz m práce se žáky. V ukázkách je patrn, jak lze integrovat obsah vseobecnho vzdelvn a aplikovat konkrtn poznatky z djn umn, cizího jazyka, matematiky, chemie a fyziky při výuce profilových vtvornch předmětů. Žáky se snaží vést k poznání, že znalost teorie je pro tvorbu kvalitního vtvornho díla nezbytn.

Schéma a popis výukových jednotek jsou primo využiteln v pedagogick prxi a mohou sloužit jako metodick návod pro další učitele. Vyjadřují mj osobn pedagogick styl, vycházím také z vlastních zkušeností na Střední škole umelckch řemesel v Brně a z teoretických zklad získaných v prbhu mého bakalářského studia.

M zapojení do školních projektů ukazuje, že nelze zcela nahradit klasick pedmtov pojetí výuky. Pro úspšn zapojení školních projektů je velmi dležit prpravn fáze, motivování žáků a důraz na mezipředmětové vazby. Školní projekty a pravideln výuka by měly být podle mého názoru vyvážen a vzjemn se podporovat.

Pro svou další pedagogick práci bych prvtala větší nabídku monosti rozšířujcího odborného vzdelvn, oborových didaktických a metodických materiálů a uebnch text. Pro samotnou práci a inovaci ŠVP mi chybí monost využití podprnch technických prostředků moderních informačních a komunikačních technologií.

Za největší prnos sv práce považuji monost okamžitého uplatnn získaných poznatků a vytvořených materiálů v m pedagogick prxi. Těchto zkušeností budu moci i nadále využívat při inovacích ŠVP ve svých předmětech.

7 Seznam použit literatury

1. Česká republika. Nov školsk zákon. In: *Sbrka zákon Česká republika*. Praha, 2004 [cit. 2013-06-11]. Dostupn z: <http://aplikace.msmt.cz/Predpisy1/sb190-04.pdf>
2. Evropsk komise. Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu. *Vzdlavn a odborn pprava v Evropě: rzn systémy, spolen cíle do roku 2010*. Praha: Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, 2003. Dal informace lze získat na adrese: <http://europa.eu.int>.
3. Komise Evropských společenství. *Doporuen Evropského parlamentu a Rady o klovch schopnostech pro celozivotn vzdlavn*. Brusel, 10. 11. 2005.
4. *Kompletn Školní vzdělavací plán pro obor vzdlavn Užit malba, RVP 82-41-M/01*. Valašské Meziřch: Střední umleckoprmyslov škola sklřsk Valašské Meziřch, 1. 9. 2010. [cit. 2013-06-11] Z části dostupn z: <http://www.sklarskaskola.cz/cz/kategorie/vzdelavaci-program--uzita-malba.aspx>
5. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. *Standard stredoškolskho odborného vzdlavn: Základní kurikulum stredoškolskho odborného vzdlavn*. Praha: Vypracováno ve Vzkumnm ústavu odborného vzdlavn ve spoluprac s pedagogickými pracovníky škol, pracovníky pedagogických institucí a zástupci sociálních partnerů. Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky dne 18. listopadu 1997, . j. 34 221/97-23 s platností od 1. ledna 1998.
6. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. *Národní program rozvoje vzdlavn v České republice: Bílá kniha*. Praha: Ústav pro informace ve vzdlavn - nakladatelství Tauris, 2001. ISBN 80-211-0372-8. Dostupn z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/bila-kniha-narodni-program-rozvoje-vzdelavani-v-ceske-republice-formuje-vladni-strategii-v-oblasti-vzdelavani-strategie-odrazi-celospolecenske-zajmy-a-dava-konkretni-podnety-k-praci-skol>
7. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT ČR* [online]. 2006 - 2012 [cit. 2013-06-12]. Dostupn z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani>
8. NAEP: Národní agentura pro Evropsk vzdělavací programy.. *Program celozivotnho učení* [online]. 2007 – 2013 [cit. 2013-06-12]. Dostupn z: http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=62&

9. Národní stav odborného vzdlavn. *Národní stav odborného vzdlavn* [online]. 2008 [cit. 2013-06-11]. Dostupn z: www.nuov.cz
10. Pridružen školy UNESCO: Associated Schools Project Network. *Pridružen školy UNESCO* [online]. [cit. 2013-06-12]. Dostupn z: <http://www.skoly-unesco.cz/>
11. Rada Evropsk komise. *Vzdlavn a odborn prprava v inteligentn a udržiteln Evropě podporující zalenn*. redn věstník Evropsk unie, 2012/C 70/05.
12. Rada Evropsk komise. *Závěry Rady ze dne 12. května 2009 o strategickm rámci evropsk spoluprce v oblasti vzdlavn a odborn prpravy („ET 2020“)*. Brusel: Rada Evropsk unie, 2009.
13. *Rmcov vzdělavací program pro obor vzdlavn 82 – 41 – M/01 Užit malba*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 6. 5. 2009, . j. 9325/2009-23. [cit. 2013-06-11] Dostupn z: http://zpd.nuov.cz/RVP_3_vlna/RVP%208241M01%20Uzita%20malba.pdf
14. *Rmcov vzdělavací program pro základní umleck vzdlavn*. 1. vydání. Praha: Vzkumn stav pedagogick, 2010. 63 s. [cit. 2013-06-11]. Dostupn z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/PRM_RVPZUV_NAWEB.pdf. ISBN 978-80-87000-37-3.
15. *Rmcov vzdělavací program pro základní vzdlavn*. Praha: Vzkumn stav pedagogick v Praze, 2007. 126 s. [cit. 2013-06-11]. Dostupn z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVPZV_2007-07.pdf
16. Stredn umleckoprmyslov škola sklřsk Valašk Meziřc. SUPŠ SKLŘSK VALAŠSKÉ MEZIŘC. [online]. 2009 [cit. 2013-06-12]. Dostupn z: <http://www.sklarskaskola.cz/cz/kategorie/uzita-malba.aspx>
17. *Základní pedagogick dokumenty pro stredn odborn školy, 82-22-6 užit malba*. Praha: Státní pedagogick nakladatelství, n. p., 1985. Vydalo: Ministerstvo školství eskoslovensk socialistick republiky, 10. ervence 1984 a MŠMT R, 17. 4. 1990 a dne 31. 5. 1991. Informace k danému textu: Po roce 1989 zůstalo v platnosti urit množství pedagogických dokumentů z drvj doby. Nebylo je mozn je doposud prepracovat. Ze všech platných dokumentů povinných i nepovinných veobecn vzdělavacích i odborných se vyrazuj části textu, kter neodpovídají nov stav.

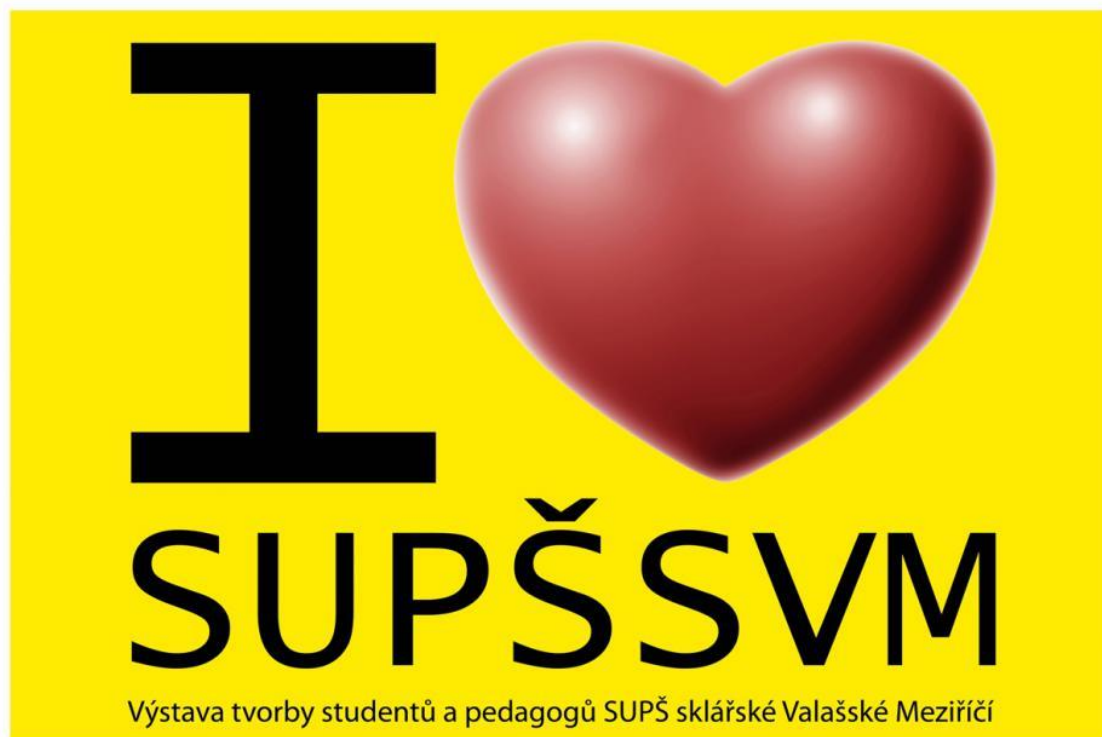
8 Obrazov příloha

Obrázek 1 Obhajoby klauzurních prací 1. pololetí ŝkolnho roku 2012/13, 3. ročník oboru Užit malba, téma: Kopie obrazů známých mistrů, technika: olejomalba na plátně

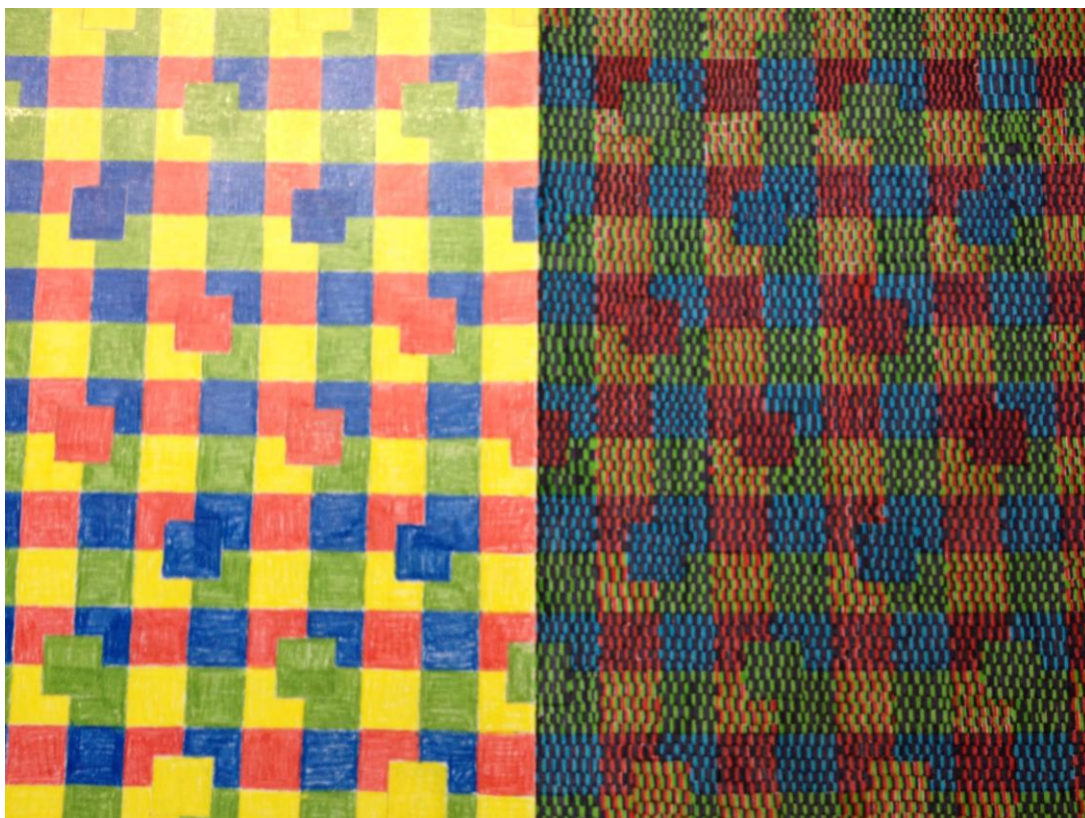
Obrázek 2 Výstava SUPŠ sklřsk Valaŝsk Meziř, Zámek Vsetín, 2011

Obrázek 3 Pozvánka na výstavu v Zámku Źerotn, Valaŝsk Meziř, 2012

Obrázek 4 Oslavy 10. výročí otevřn ŝkoln atelirov hut, 2011

Obrázek 5 Barevn převod – míchání barev RGB systémem

Obrázek 6 Spolechn práce na mozaice na stáži ve Spilimbergu, Itálie, 2010

Obrázek 7 Ohrožené druhy - mozaika realizovan uastnky stáže ve Spilimbergu, Itálie, 2010

Obrázek 8 Praktick lekce na stáži v bulharskm Plovdivu, 2013

9 Seznam zkratek

OSN	Organizace spojených nrod
ISCED	International Standard of Education (Mezinárodní standardn klasifikace vzdelvn)
UNESCO	United Nations Education, Scietific and Cultural Organization (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
NAEP	Národní agentura pro Evropsk vzdelvac projekty
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdrav při práci
UM	uit malba
SUPŠ	Střední umleckoprmyslov ťkola
SUPŠSVM	Střední umleckoprmyslov ťkola sklřsk Valašské Meziřci
TE	Technologie
PCV	Praktick cvcen
RVP	Rmcov vzdelvac program
RVP UM	Rmcov vzdelvac program pro obor uit malba
RVP ZV	Rmcov vzdelvac program pro základní vzdelvn
RVP ZUV	Rmcov vzdelvac program pro základní umleck vzdelvn
ŠVP	Školní vzdelvac program
DVK	Dějiny vtvorn kultury
ČJL	Český jazyk a literatura
VM	Valašské Meziřci
ČR	Česká republika
SOŠ	Střední odborn ťkola

ASP Net UNESCO	UNESCO's Associated Schools Project Network (Přidružené školy UNESCO)
RGB	red – green – blue (červen – zelen – modr)